

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55630

Nr. 42 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 16. Oktober 1943

Einzelpreis 10 Rpf

V zavesti velike

Führerjevo sporočilo vodstvu stranke - Naša volja

nemške zmage

je močnejša kot vsaka stiska - Adolf Hitler o poteku vojskovanja

Pomembna poročila vodilnih nemških predstavnikov

Dne 6. oktobra se je vršilo zborovanje Reichsleiterjev, Gauleiterjev in voditeljev odredov NSDAP. Zbor je bil v znamenju odločnosti za totalno vojno vpostavo vseh sil nemškega naroda. Zborovanje je vodil vodja strankine pisarne Reichsleiter Bormann. Govorili so Reichsminister

Speer, Generalfeldmarschall Milch, Großadmiral Dönitz, Stabschef SA Schepmann, Reichsleiter dr. Ley in Reichsführer Reichsminister Himmler.

Po tem zborovanju so se podali Reichsleiterji in Gauleiterji dne 7. oktobra na Führerjevo paviljo v njegov glavni stan.

Na Führerjev apel je odgovorilo zbrano vodstvo stranke z vročo izpovedjo najtrše odločnosti in najjačje volje za izvrševanje vseh postavljenih nalog.

Poleg prednosti v kvaliteti še stopnjevanje v množinski produkciji orožja

Reichsminister za oborožitev in vojno produkcijo Speer je podal na zborovanju vodstva stranke obsežno poročilo o stanju nemške oborožitve, obenem pa tudi o ukrepih, ki so sedaj v polnem teku. Namen teh ukrepov je, da ohrani izdelovanje nemškega orožja kvalitetno prednost pred tujim orožjem, obenem pa se mora še stopnjevati množinska produkcija orožja. Minister je dejal med drugim, da bodo samo najostrejši ukrepi omogočili v tej borbi zmago. Narod je pripravljen žrtvovati vse svoje sile za zmago. Naloga voditeljev Reich-a je, da uveljavijo to voljo naroda.

Ponosno poročilo letalstva

Generalfeldmarschall Milch je nato obrazložil produkcijski program letalstva, zlasti pa je podal sliko organizacije novih bombniških in lovskih odredov s posebnim ozirom na nočne lovce. Pri tem se je bavil s tehničnimi storitvami v lastnem kakor tudi v sovražnem taboru. Z ozirom na stalni porast novega orožja, je kvaliteta produkcije letal izrednega pomena.

V preteklih vojnih letih je zmetalo nemško letalstvo na sovražne cilje 35 milijonov bomb. Zbitih je bilo nad 61 tisoč sovražnih letal, 48268 sovražnih letal je bilo zbitih v letalskih bojih, 12.794 letal pa je zbila nemška protiletalska artilerija. Nemško letalstvo je potopilo 6 milijonov brit. sovražnih ladij, blizu 13 milijonov brit. sovražnega ladjevja pa je bilo poškodovanega. Z isto energijo in odločnostjo, s katero so bile izvršene te storitve, se letova nemško letalstvo tudi velikih nalog, ki mu jih postavlja današnja težka zračna vojska. Nemško letalstvo gleda z zaupanjem v bodočnost.

Neusmiljena tonažna vojna

Großadmiral Dönitz je govoril o boju nemške vojne mornarice proti pomorskim zvezam sovražnikov. V svojih izvajanjih je naslikal strategijo in taktiko borb proti snremiljavam v Atlantiku. Tonažna vojna podmornic ostane kljub velikim nihanjem uspehov, izrvanim s strani novih tehniških izumov, največja skrb v sovražnem taboru. Gledano iz perspektive daljšega razdobja, bi zmagoja postati borba podmornic odločilna za izid vojne. Nemška znanost bo skrbelo za to, da bo ravna sovražniku. V trdi borbi je treba položiti kamen za kamnom. Nemško podmornice bodo z vedno novimi sredstvi in novim orožjem

Führer o poteku vojskovanja

V teku sestanka je podal Führer zbranemu vodstvu stranke obsežen pregled dosedanjšega poteka vojne in trenutnega vojaškega in političnega položaja. V tem svetovno-zgodovinskem obračunu — teko je dejal Führer zaključno —, ki ima slično kot vse velike zgodovinske odločitve svoj lastni ritim viškov in napetosti, je poleg moči orožja, volja in vztrajnost njegovih nosilcev odločujočega pomena za zmago. Orožje samo ne pomeni nič, ako za njim ne stoji človeška volja. Brez ozira na vsakokratni vojni položaj, mora biti drža volje in neomajna vztrajnost v zasledovanju ciljev vedno enaka. Vtelesenje te volje je nacija: Nationalsozialistična stranka.

Za današnje usodno borbo nemškega naroda — tako je dejal Führer — je bila borba NSDAP za oblast vedno vzgled. Porazi niso zmanjšali njene hrabrosti. Njen borbeni duh, njena trdna od-

ločnost in njena skrajna pripravljenost v pomoči, utrjujejo narodu tudi danes, zlasti v težini zračne vojne hrbenico in mu dajejo moč. Ako si bomo ohranili duha, ki se očituje na bojnih poljih prav tako kakor v domovini, ne moremo te vojne nikdar izgubiti, temveč bo prinesla veliko nemško zmago. Ves nemški narod vé, da gre za biti ali ne biti. Mostovi so za nemškim narodom podrti. Nemškemu narodu preostaja samo še pot naprej. Radi tega mora ostati narod trden in mora vztrajati do dokončne zmage. Naj traja vojna še tako dolgo in naj bo njena teža čestokrat še tolika, mi se bomo povsod borili in ne bomo nikdar omaqali, dokler ne dosežemo svojega cilja. Vzemite v svojih srcih neomajno in trdno vero seboj, da bo ta vojna končala z velenemško zmago, ako se naša volja ne bo zamajala.

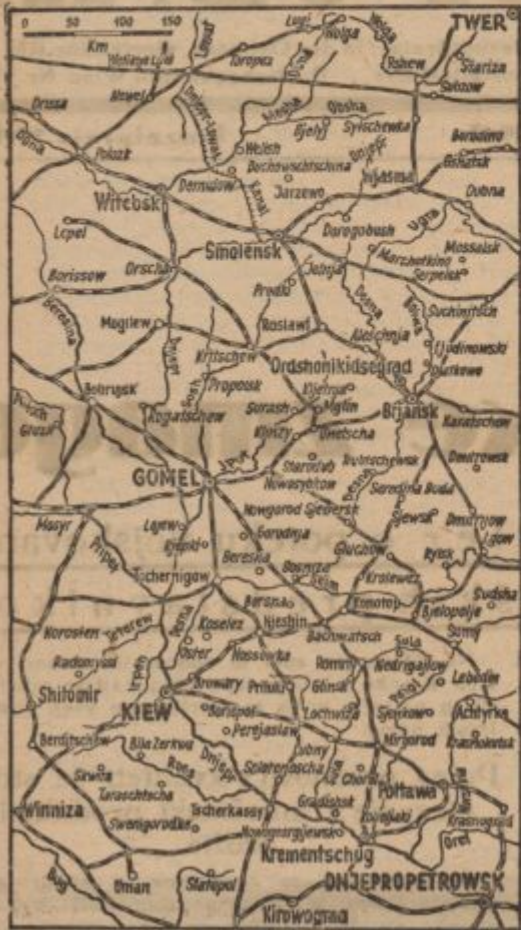
PK-Kriegsbericht Funker (Sch)

Panzer rollen durch Süditalien

In einem Olivenwäldchen auf einer Straße in Süditalien haben deutsche Panzer eine kleine Rast eingelegt, bevor sie ihren Marsch gegen den Feind fortsetzen

Nemški obrambni uspehi na vzhodu

Uspešni nemški protinapadi - Na raznih točkah vzhodne fronte se odigravajo srditi boji - Vsi poskusi prodora nemške fronte odbiti

Der Kampfraum im Osten

(Zander)

Na Tamanskem polotoku ter med Melitopolom in Zaporozjem je beležilo nemško vrhovno poveljstvo pretekli četrtek samo lokalne spopade. Na težiščih srednjega in južnega odseka so bili v četrtek odbiti vsi sovjetski napadi. Z velikim napadom pa so sovjeti pričeli v četrtek južno od mesta Velikije Luki, in sicer s pomočjo oklopniških odredov in letalstva. V Črnem morju so nemški strmočlanci v četrtek potopili troje sovjetskih rušilcev.

Po petkovem poročilu so skušali boljševiki pri mestu Velikije Luki razširiti s pomočjo svojega letalstva neko mesto lokalnega vdora. Pri tem so

odhajale na visoko morje ter bodo zapletle sovražnika v bodoče v pomorsko vojno, ki bo prekašala vse dosežene podvige Nemško por.sko vodstvo ima fanatičen namen, stopnjavati tonažno vojno z vsemi sredstvi do najvišje oblike.

SA in sedanja usodna borba

Stabschef SA Schepmann je govoril o svetovnonazornih nalogah SA, o njenem delu in storitvah v vojni. Med drugim je dejal, da se vojna ne odigrava samo na frontah, temveč tudi v domovini. SA je dobila nalogo, voditi nemškega človeka v širini kakor tudi v globini. Najboljše orožje nima smisla, ako mož ne vé, da ga vihti za nemško svobodo in za bodočnost nemškega naroda. Stabschef je nadalje omenil velike krvave žrtve, ki jih doprinašata SA in njegovo vodstvo v sedanji vojni. Vsa SA je napolnjena vere in trdne odločnosti za bojevanje. Blagoslov takega bojevnika duha bosta imela NSDAP in nemški narod.

Držanje nemškega naroda je vzgledno

Reichsführer-ff in Reichsinnenminister Himmler se je v svojih izčrpnih izjavah bavil z vprašanji vojskovanja in notranje uprave. Omenil je odlično držanje nemškega naroda po preteku štirih vojnih let ter o veliki vojni moralni nemškega naroda. V nemškem narodu ni nikakih pojavov defetizma. Posamezni pojavi na tem področju

se zapletli v težke protinapade Nemcev, ki so s svojim letalstvom strahovito obdelovali napadalce.

V soboto je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so nemške čete ob srednjem Dnjepru, ob izlivu Pripjeta, južno od Gomela in zapadno od Smolenska v srditih bojih odbile vse sovjetske napade. Ob srednjem Dnjepru so Nemci v protisunko uničili cel sovjetski polk. Južovzhodno od mesta Velikije Luki pa so se medtem razvili težki srditi boji. Z obeh strani so vpustili v boj sveže rezerve.

Dne 10. oktobra je bila situacija sledeča: Pri mestu Melitopol in severno od imenovanega mesta je sovražnik obnovil svoje napade s pomočjo novih rezerv. Kljub vpostavi močnih pehotnih in oklopniških odredov, so se vsi sovjetski napadi v tem sektorju razbili. Na ostali fronti so izvajali sovjeti številne lokalne napade. Nemško letalstvo je zlasti ponoči razbijalo sovražni dovoz ter je v teku te akcije uničilo deset transportnih vlakov. 9. oktobra so Nemci ob izgubi dveh lastnih letal uničili 49 sovjetskih aparatov.

Med Azovskim morjem in med Zaporozjem so boljševiki po ponedeljkovem poročilu stopnjevali svoje napade s pomočjo artilerije, tankov in letalstva, toda vsi ti napadi so se razrušili ob steni žilave nemške obrambe. Tudi ob srednjem Dnjepru, v prostoru južno od Gomela in v področju zapadno od Smolenska so bili odbiti vsi

napadi sovjetov. 10. in 11. oktobra so Nemci na vzhodni fronti uničili 285 sovjetskih tankov. Večina teh tankov je bila razbita na bojišču med Melitopolom in Zaporozjem. Nemško letalstvo je vztrajno posegalo v boje na zemlji ter je ob treh lastnih izgubah uničilo 48 sovjetskih letal.

12. oktobra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je silovitost sovražnih napadov med Azovskim morjem in med Zaporozjem nekoliko ponehala vsled silnih sovražnih izgub v prejšnjih dneh. Tudi v teh slabotnejših sunkih so bili sovjeti odbiti na vseh točkah. Tudi na vseh ostalih odsekih vzhodne fronte, zlasti ob srednjem Dnjepru, ob izlivu Pripjeta, južno od Gomela in južovzhodno od mesta Velikije Luki so se izjalovili vsi sovražni napadi. V teku trdih bojev so prešle nemške čete ob izdatni podpori letalstva na raznih točkah k uspešnim protinapadom.

V sredo je zabeležilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik ves torek napadal mostišče Zaporozje in naše postojanke v odseku južovzhodno od Kijeva, in sicer z močnimi silami. Sovjetski napadi so bili odbiti v trdih obrambnih bojih. Pri tem je bilo uničenih 137 sovražnih tankov. Lokalne vdore sovjetov so Nemci hitro zapahnili. Ob izlivu Pripjeta in južno od Gomela so vtrgale oklopniške čete skupno z grenadirji sovietom več vasi, katere je bil sovražnik zavejal par dni poprej. Severno od Gomela in zapadno od Smolenska je skušal sovražnik s koncentriranimi silami prodreti nemško fronto. Nemške čete so pri tem v srditih bojih izvojevale nov in popoln obrambni uspeh. Drugod so bili le lokalni spopadi.

Položaj na južni fronti

Čiščenje Istrie napreduje — Sovražne tolpe v Istriji so izgubile 4000 mrtvih, 6850 ujetnikov, 32 topov, 2000 pušk in nad 100 vozil
Uspehi na južnoitalijanski fronti

V južni Italiji so nemške čete ob reki Voltorno pretekli četrtek odbile opetovane sovražne pehotne in oklopniške napade. Medtem pa so se v južnem Apeninu nemške čete po stalnem odbijanju močnih sovražnih sunkov polagoma umikale proti severozapadu. Pri Termoliju so se vršile srdite borbe z ojačenimi sovražnimi odredi. — Nemško letalstvo je v četrtek ponoči bombardiralo londonske cilje z eksplozivnimi bombami težkega kalibra. Vsa letala so se vrnila v svoje vzletišče.

Po petkovem poročilu so nemške čete v odseku Voltorno na južnoitalijanski fronti odbile celo vrsto sovražnih oklopniških napadov. V južnem Apeninu so se medtem stopnjevali boji po svoji srditosti. Pri Termoliju so nemške čete po srditih bojih onemogočile poizkus močnih an-

gleških odredov, stisniti levo nemško krilo ter ga istočasno obkoliti. V Vzhodnem Sredozemskem morju so zadele nemške bombe dvojje sovražnih križark in artilerijske postojanke nekega sovražnega otoškega oporišča. V noči na 8. oktober so bombardirali Angleži naselja v Nemškem zalivu ter v južovzhodnem nemškem prostoru. Zlasti v Stuttgartu je nastala škoda. Zbitih je bilo devet napadalcev. V noči na 8. oktober pa so Nemci bombardirali London in Norwich, kjer so nastali obsežni požari.

V Južni Italiji je sovražnik nadaljeval svoje silovite napade samo v srednjem odseku fronte, dočim so javili iz ostalih odsekov le živahno delovanje artilerije in izvidniških oddelkov. V Egejskem morju je napadla neka skupina angleških križark neko malo nemško spremljavo. Posadke so morale zapustiti več gorečih malih vozil. Angleži so pri tem obstreljevali v morju plavajoče nemške mornarje. Dvojje angleških križark je bilo s pomočjo nemških strmočlancev težko poškodovanih. Pri otoku Kos so Nemci zbilj peto sovražnih letal.

Močnim severoameriškim letalskim odredom je uspelo priti 8. oktobra nad Nemški zaliv, kjer so napadli Bremen. V teku srditih letalskih bojev je bilo zbitih 48 sovražnih letal, med njimi večinoma štirimotorni bombniki. V noči na 9. oktober so pa Angleži ponovno napadli Bremen in Hannover. Zlasti Hannover je bil znatno poškodovan. Letalska obramba je pri tem zbilja 35 sovražnih letal. Skupno s sedmimi nad Atlantičkom in zapadnim zasledenim ozemljem odbitimi letali, so izgubili Angleži in Amerikanci v zadnjih 24 urah 107 večinoma štirimotornih bombnikov.

10. oktobra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik na nekaterih odsekih južnih Apeninov zaman butal ob nemške postojanke. Na vseh drugih odsekih je bilo belžiti zgolj delovanje artilerije in izvidniških oddelkov. — Pri čiščenju Istre so izgubile sovražne

Druck und Verlag Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Drain Badgasse 4

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebeldes

toipe 4000 mrtvih, 6850 ujetnikov, 32 topov, nad 2000 pušk in nad 100 vozil. V Dodekanezu so potopili nemški strmoglavci neko sovražno križarko, dočim je bila neka druga križarka težko poškodovana. — Ameriški bombniški odredi so 9. oktobra napadli nekatera pristaniška mesta v Vzhodnem morju, med drugim Anklam in Gotenhafen. Po dotedanjih poročilih je nemška letalska obramba zblila 62 težkih štirimotornih bombnikov. Nemci so izgubili v srditih bojih 12 lastnih letal. Del posadke se je rešil.

11. oktobra je sovražnik napadel neko železniško oporišče v Kampanji. Napad je bil krvavo odbit. Z ostale fronte so beležili le manjše praske. Nad Sredozemskim morjem so Nemci zblili devet štirimotornih letal. — Nemške podmornice so potopile v jezeru Kara, vzhodno od Novafe Zemlje, v Severnem Atlantiku in v Sredozemskem morju osem ladij s skupno tonažo 40.200 brt. Pri tem je bilo uničenih tudi troje rušilcev skupno z neko stražno ladjo. — Ameriški bombniški od-

redi so 10. t. m. popoldan napadli Zapadno Nemčijo. Zlasti v mestu Münster je nastala znatna škoda v stanovanjskih delih. Težko poškodovana je bila stolnica in tri druge cerkve. Velik del napadalcev je bil zbit, in sicer 51 bombnikov. Tako je izgubil sovražnik pri svojih terorističnih napadih na nemško ozemlje v treh dneh 208 večinoma štirimotornih bombnikov.

Po poročilu z dne 12 t. m. ni bilo na južnoitalijanski fronti nikakih posebnih dogodkov. V Dodekanezu je nemško letalstvo potopilo neko sovražno vozilo ter uspešno bombardiralo otoška sovražna oporišča.

13. oktobra pa je bilo sporočeno, da se je na južnoitalijanski fronti ojačilo artilerijsko delovanje na obeh straneh. V dolini reke Voltorno in v južnem Apeninu so nemške čete odbile več lokalnih anglo-ameriških napadov. — V Sredozemskem prostoru je nemško letalstvo z dobrim uspehom bombardiralo neko sovražno otoško oporišče ter tudi pristanišče in vzletišče Ajaccio.

Badoglio je napovedal Nemčiji vojno

Kakor je izvedel nemški tisk preko Lizbone, je sporočila Bela hiša v Washingtonu v sredo, dne 13. t. m., da je maršal Badoglio dostavil generalu Eisenhowerju uradno sporočilo o vojni napovedi Italije na naslov Nemčije. Temu odgovarjajočo izjavo so sprejeli tudi Roosevelt, Churchill in Stalin.

Vest o »vojni napovedi Italije« ni pač nikjer iznenadila. Izdajstvo maršala Badoglia ne bi bilo popolno, ako ne bi bil storil še tega koraka. Sicer je pa angleški poslanec Mac Govern točno opredelil Badoglijev značaj, ko je izjavil, da je Badoglio najpopolnejša propalica na svetu. Nemčiji je torej napovedal vojno mož, ki je pahnil svoj lastni narod hladnokrvno v največjo nesrečo, ki jo je zabeležila zgodovina Italije.

Ang'leško izsilievanje

Portugalska je dala Angležem »olajšave« na Azorskih otokih.

Po poročilu agencije Reuter je sporočil Churchill v torek v Spodnji zbornici, da se je portugalska vlada vdala angleškemu pritisku glede gotovih olajšav za anglo-ameriško plovbo na Azorih. Churchill je obenem izjavil, da anglo-portugalski dogovor nikakor ne tangira portugalske suverenosti. Nobenega dvoma ni, da je Anglija portugalske koncesije izsilila. S tem je doprinesla dokaz, da ji ni nič mar za življenjske interese in za nevtralnost malih narodov.

PK-Kriegsbericht Vorpahl (PBZ-Sch)

Nach harten Abwehrkämpfen

Panzergranadiere eines Schützenpanzerwagens der Panzergranadiere Division »Groß-Deutschland« benutzen eine Kampfpause zu einem kurzen Schlaf

Se že pulijo za dedščino

Smuts se zanima za afriški del italijanskega imperija.

Iz Zeneve poročajo: Brezpoqojna kapitulacija Badoglijeve vlade rodi z dneva v dan vedno hujše posledice za italijanski narod. Kakor namreč poročajo iz Londona, je prispel v angleško prestolnico južnoafriški premijer in maršal Smuts, ki se hoče pogajati z angleško vlado glede razdelitve afriških posestev Italije. To je baje glavni povod njegovega prihoda v London. Kakor namreč poroča »Daily Herald«, bo Južna Afrika zahtevala svoj delež pri razdelitvi Eritreje, Abesinije, Somalije in Libije. Gre torej za ozemlje v obsegu dveh milijonov kvadratnih kilometrov, naseljeno s 13 milijoni prebivalcev. Smuts je že lani pred angleškim parlamentom izjavil, da mora imeti Južna Afrika pri oblikovanju kolonialnih zadev v Afriki skupno z Anglijo glavno besedo. Zanimivo je, da se je Smuts skliceval na govor, ki ga je imel Churchill po Mussolinijevi aretaciji dne 25. julija t. l. Churchill je takrat izjavil, da je italijanski narod nepreklicno izjubil svojo afriško posest.

Slične skomline je pokazal tudi francoski disidentki odbor v Alžiru. Šef štaba francoske mornarice disidentov, admiral Lemonnier, je namreč izjavil, da sodeluje njegovo brodogve z zavetniki, toda primanjkuje mu ladij za moštvo in častnike. »Zeleti bi bilo, da preimejo tudi Francozi del italijanskega brodogvia«, tako je izjavil omenjeni admiral.

DROBIŽ

□ **Turški poslanik pri razkralju Petru.** »Tagespost« poroča iz Ankare: V diplomatskih krogih Ankare je vzbudilo dejstvo, da je imenovala turška vlada svojega bivšega belgrajskega poslanika Tevfik Kemala v istem svojstvu pri jugoslovanski emigrantski »vladi« v Kairu veliko pozornost. Tevfik Kemal se bo odpeljal koncem tega tedna v Kairo, kjer bo izročil razkralju Petru svoje poverilnice. Z merodajne turške strani povdarjajo, da gre tu bolj za diplomatskega opazovalca. Iz istih ugibanj je turška vlada takoj po preselitvi grške »vlade« imenovala tudi bivšega turškega poslanika v Atenah, Enis Ahaygena, zastopnikom Turčije pri grški vladi v eksilu.

□ **Srbski glas o boljševizmu.** Srbski tednik »Srpski Narod« je te dni objavil oster članek proti jugoslovanskim emigrantom v Londonu. »Srbski narod — tako piše list med drugim — sovraži komunizem in ne bo šel pod nobenim pogojem pod boljševiški jarem. Srbski kmet se bo dal preje razklati na komade, preden bi dovolil, da se spremenijo njegove njive v kolhoze za prehrano mednarodnih trolov in lenuhov. Izven Srbije nima nihko pravice, sklepati v imenu srbskega naroda kake politične transakcije. Balkan je za vedno osvobojen angleškega upliva. Pa tudi boljševiki se varajo, ako mislijo, da bodo poveljevali balkanskim narodom.«

□ **Angleški poslanci in Churchillov zadnji govor.** Londonski komunistični »Daily Worker« se razburja glede obnašanja angleških parlamentarcev. Ko je imel Churchill nedavno svoj velik govor o vojnem položaju, je 74 poslancev že med prvim delom govora zapustilo parlament, da bi si zavarovali svoje sedeže v neki londonski restavraciji.

□ **Italijanski izdajalski generali.** Tednik »Das Reich« prinaša v svoji zadnji številki članek o službovanju italijanskih generalov na Hrvaškem. Iz istega posnemamo sledeče: »Nemške, hrvaške in bolgarske čete stojijo na Balkanu v uspeh obetajočem boju s tolpami komunističnega Titina in srbskega voditelja četnikov, Mihajloviča. Da ta boj doslej ni rodil popolnega uspeha, je to posledica izdajalske igre, ki so jo igrali na Balkanu visoki oficirji italijanske oborožene sile in pristaši znane kraljevske dvorske kamarile. Dva italijanska generala sta predvsem, ki sta vse, kar sta na Balkanu podvzela, skušala razširiti v svetovni konflikt svoje države: Ambrosio in Roatta. Ambrosio je kot vrhovni poveljnik 2. italijanske armade na Hrvaškem od prvega dne deloval na podminiranju te mlade države. Njegov naslednik, preje vojni atašé v Berlinu, je ustvaril podlago za izdajo. Zvezal se je s četniki, ki se borijo zoper Nemce in Hrvate. Dobavil je za skrbske upornike orožje, opremo in živila ter se pogajal z »generalom« Mihajlovičem, ki je bil v najožjem stiku z Londonom. Ko je postal Ambrosio šef italijanskega generalnega štaba, je postal Roatta vrhovni poveljnik 6. armade v Siciliji. Brez dela je mirno sedel v Kalabriji ter pustil, da so se Anglosasi izkrkali. Njegov naslednik na Hrvaškem je pa bil general Robotti. Ta mož je nadaljeval vojaško politiko Roatte-a ter dovolil, da so na Vidov dan italijanski bersaglijeri in srbski četniki skupno defilirali pred sliko srbskega razkralja Petra.«

□ **Kraljeva hčerka se pripravlja za kraljico.** Angleški kralj Jurij ima hčerko, ki bo po vseh znakih sodeč bodoča angleška kraljica, ker ni moškega potomca. Elizabeta je stopila komaj v sedemnajsto leto, z osemnajstimi leti so pa kraljevske princeze navadno že polnoletne. S pristankom Spodnje zbornice je kralj odredil, da so jo sprejeli že pred njeno polnoletnostjo v državni svet, da prisostvuje sejam kot zastopnica kralja, če je odsoten. Gre torej za šolanje in hkrati za zastopanje.

□ **Korektno zadržanje nemških vojakov pred Vatikanom.** Rimski dopisnik švedskega lista »Stockholms Tidningen« piše, da je treba priznati, da je zadržanje nemških vojakov ob meji Vatikanskega mesta silno korektno. Vse govorice o neklih incidentih so popolnoma izmišljene. Doslej še ni bilo zabeležiti niti enega incidenta med nemško vojaško oblastjo in predstavniki Vatikanskega mesta.

PK-Kriegsbericht Krippans (Sch)

Eine Brücke wird gesprengt

Im Zusammenhang mit den Absetzbewegungen im Osten wurde auch die Stadt Roslawl nach Zerstörung aller militärisch wichtigen Einrichtungen planmäßig von unseren Truppen geräumt. Eine in der Nähe der Stadt gelegene Eisenbahnbrücke wird zur Sprengung vorbereitet. Die am Fuße eines Brückenpfeilers eingebaute Minen werden scharf gemacht

Viharna seja ameriškega senata

Zedinjene države se morajo boriti v Evropi in v Aziji - Z velenapadom na Japonsko še dolgo ne bo nič - Angleži se obotavljajo celo pred Burmo

Preko Zeneve poroča nemški tisk, da se je nedavno v ameriškem kongresu odigrala zelo burna seja. Razpravljali so o težavnem položaju Zedinjenih držav, v katerega so zašle vsled vojskovanja na dveh frontah. Zedinjene države so imele v pretekli svetovni vojni samo eno fronto v Evropi, sedaj pa imajo kar dve fronti.

Podlago za razpravo so tvorile ugotovitve uradne senatske komisije, ki se je sedaj vrnila s svojega inspekcijskega potovanja iz raznih bojišč. Isto veja tudi glede ugotovitve senatorja Chandlerja. Senator Chandler je v teku dolge in burne seje ugotovil, da ameriške sile ne bi smele izvršiti napada na Zapadno Evropo preko Kanala, kakor to zahteva Sovjetska Unija. Tak napad bi namreč lahko povzročil težak poraz. Senator Chandler je dejal nadalje, da se opirajo upi zavazniških narodov glede izida vojne v glavnem na učinek letalskih bombardementov nad Nemčijo. Od teh napadov si obetajo zavezniški narodi, da bodo končno le zlomili moralni odpor nemškega naroda, kar bi bilo usodno tudi za nemške armade.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je bavil Chandler tudi s tragičnim potekom ameriškega

vojskovanja v Pacifiku. Prikazoval je veliko nevarnost, ki je nastala za Amerikance vsled tega, ker niso v stanju, da bi vrgli Japonce iz zavojevanih oporišč. Vsak dan, ki poteče tako, daje Japoncem možnost, da utrdijo svoje postojanke ter se tako vojaško in gospodarsko konsolidirajo. Po Chandlerjevem mnenju bi bilo potrebno, da bi se zopet odprla burmeška cesta, ki je toliko pomena za oskrbovanje Cingkajškove Kitajske. Pa tudi tedaj, ako bi bila ta cesta že odprta, bodo Zedinjene države rabile več letal, kakor jih je sedaj koncentriranih v Južnem Pacifiku in v Indiji, v kolikor bi hotele zagrabiti iniciativo proti Japonci.

Senator Chandler se je končno bavil tudi z govoricami o predstoječi velenofenzivi anglo-ameriških sil proti Japonci. Chandler je dodal, da so te govorice preuranjene. Po njegovem mnenju ni nikakih predznakov za začetek angleške ofenzive proti Burmi. Končno je priznal, da Zedinjene države nimajo trenutno še toliko čet in letal na razpolago, kakor bi jih zahtevala velika ofenziva proti Japonci. Tako zavračevanje pa je po njegovem mnenju za vojskovanje Zedinjenih držav v Pacifiku katastrofalno.

Načrt o zaslužjenju Nemčije

Sramotni načrt Amerikanca Kingsbury-Smith-a - Razlastitev nemške industrije Delovni bataljoni za sovražnika - Izropati bi hoteli tudi kmetijstvo

V našem listu smo že ponovno objavili maščevalne načrte Anglo-Amerikancev proti Nemčiji. Sedaj je objavil v dokaz, kaj nameravajo sovražniki storiti z Nemčijo za slučaj svoje zmage, turški dnevnik »Ulus« nek članek, ki mu ga je dostavil Amerikanec Kingsbury-Smith. Kingsbury-Smith pravi že uvodoma, da prihaja v poštev samo »brezpogojna kapitulacija Nemčije«. Po tej kapitulaciji — tako nadaljuje Kingsbury-Smith — se ima vpostaviti zavezniška kombinirana vojaška vlada, ki bi vodila najprej popolno okupacijo Reich-a. Ta vlada bi prevzela takoj celokupno upravo. Obenem bi izvedla razorožitev Nemčije v zraku, na morju in na suhem. Nemško industrijo bi prevedla v zavezniške roke, obenem pa bi prevzela celokupno nemško gospodarstvo.

Kar se tiče nemške vojske, bi jo po tem satanskem načrtu pač razorožili, ne pa tudi demobilizirali. Odrede nemške vojske bi po razorožitvi pošiljali kot delavske bataljone v zavezniške dežele. Nemško vojno industrijo bi hoteli popolnoma razlastiti. V Nemčiji se po tem načrtu ne bi smel izdelati niti en sam naboj. Kar se tiče nemškega kmetijstva, bi zavezniški spočetka stavili na razpolago nekaj semenja, da bi tako Nemčija po svojem polomu lahko kmalu pridelala dovolj živeža v lastni deželi. V danem slučaju bi zavezniški omogočili začasen uvoz, da ne bi trpela delavska sila za odsluženje reparacij vsled prehranjevalnih težav, ki morajo nujno nastati. Čim bi pa bilo nemško kmetijstvo tako daleč, da bi pridelovalo presežke, bi se moralo te presežke oddati zavezniški komisiji, ki bi pričela nato s kontroliranim nemškim izvozom.

Zavezniški hočejo nemški narod tudi »prepričati«, da mu »niso nenaklonjeni«, zato predvidevajo veliko vzpojno akcijo. Vzgojo nemške mladine, celokupno kulturno življenje in univerze bi nadzorovali in vodili zavezniški. Nemško poučevanje zgodovine je po mnenju Kingsbury-Smith-a treba uničiti. Pod zavezniškim vodstvom je spisati nemško in splošno zgodovino, ki bi jo edinele učili v šolah in v javnosti. Ako bi nemški narod s časom dokazal, da to vzpojno delo ni bilo zaman, bi se po ameriškem programu lahko mislilo na to, da bi se kontrolirano in omejeno udeležil novega »Društva narodov«. Treba je pa računati s tem, da se bodo morali projektirani ukrepi izvajati najmanj za dobo ene generacije, in sicer odločno in brez vseh olajšav. Šele tedaj bi se lahko razmišljalo o pripustu Nemčije k Društvu narodov.

Turški list »Ulus« je objavil ta sramotni načrt brez vsakega komentarja. Sovraštvo, ki veje iz slehernega stavka tega peklenskega načrta, je tako očitno, da zares ne potrebuje nikakega komentarja. Zadostuje naj pripomba, da nemški narod dobro vé, kaj ga čaka, ako bi vsled mladosti izgubil to vojno. Toda nemški narod, sklenjen okrog ljubljenege Führer-ja, vé, da bo uničil vse take načrte, ako se bo dosledno in vztrajno boril do končne zmage. Nemški vojak in nemška domovina bosta skrbela za to, da se taki zlobni načrti nikdar ne bodo izpolnili.

RAZNE VESTI

□ **Atentat na generala Eisenhowerja.** Po poročilih, ki so prispela preko Vichy-ja, si je general Eisenhower ameriški vrhovni poveljnik v Severni Afriki, le po golem naključju rešil življenje. Neki neznan storilec je položil namreč v letalo, s katerim se je hotel podati Eisenhower v Južno Italijo, neko bombo. Bomba je eksplodirala par minut pred prihodom generala Eisenhowerja na letališče. Ameriške oblasti so takoj po atentatu uvedle obsežno preiskavo, ki pa doslej še ni rodila nikakih rezultatov. Vest o atentatu na ame-

LETALSKA ZAŠČITA

V kakšno svrho potrebujemo udarnik za gasitev požara?

Udarnik za gasitev požarov si lahko napravimo sami. Zadostuje nam na primer staro držalo ali ročaj od metle, ali pa kakšna druga slična palica iz doraščenege lesa, na katero namotamo kako staro cunjo, ki jo nazadnje z žico močno privežemo. Na ta način izdelan udarnik spada takorekoč kot del priprave v hišno gasilstvo in seveda ga imajo tudi poklicna in vsa ostala gasilstva. To orodje se mora spravljati skupno z ostalimi potrebščinami, ki so namenjeni za morebitno gasitev požarov. Take udarnike je treba imeti v zaklonišču, potrebni so pa tudi v vseh drugih prostorih stanovanja, podstrešja, hlevov, šhramb itd., da so pri roki, če nastopi potreba. V bližini teh udarnikov pa mora stati pripravljena voda, ki naj stoji v kaki posodi.

Udarnik je orodje, s katerim se lahko ugasne prva plamena, ki se začne širiti na tleh ter se gati po zidu. Zaduši se pa tudi lahko žerjavico, ki bi jo morebiti povzročila kaka letéča iskra. Pri tem je treba vtakniti udarnik v tam pripravljeno vodo, da se cunja, ki je na istem privezana, namoči, nakar se udarja z istim po plamencu ali po žerjavici, dokler se je ne uníči. Dobro je tudi, če se pusti v gotove nevarne zareze nekoliko vode, da se tam na skrivem ne razširi požar. Udarnik mora biti s cunjo tako oblikovan, da ne izgleda ploščnato, kakor kakšen udarnik za muhe, temveč mora imeti na svojih koncih prave

riškega generala ni iznenadila poznavalcev afriških razmer, kajti Amerikanci in Angleži so storili v zasedenem severoafriškem ozemlju vse, da so se čim bolj osvožili pri domačinih. Zlasti v Tunisu je anglo-ameriško »posebno sodišče« obsojalo na smrt na stotine rodoljubov, ki so obsojali okupacijo. Atentat na Eisenhowerja je tudi najboljšo znamenje, da domačini že organizirajo upor proti anglo-ameriškim okupatorjem. Pristaši generala De Gaulle-a izdajajo tajni časopis »Le canard dissident«, ki se — baje po De Gaulle-ovem prizadevanju — najostreje izraža proti ameriškemu terorju. V zadnjem času so bili napadi domačinov na ameriške vojske in častnike na dnevnem redu. To pot pa je veljal udarec samemu šefu ameriškega vojaštva v Afriki.

□ **»Boljševiki se nahajajo v puščavi.«** Znani angleški vojaški pisatelj Cyril Falls se bavi v listu »Illustrated London News« z nemškimi umikalnimi operacijami na vzhodu ter podčrtuje dejstvo, da je bil nemški umik povsod prostovoljen. Boljševiki so morali plačati sleherni palec zasedenega ozemlja s potoki krvi. Kot dokaz za to, da Nemcev pri skrajševanju njihovih frontnih črt niso prisilile fizično-vojaške sile sovjetov, navaja Cyril Falls brzino in gibčnost nemških armad. Da so ostale te armade medseboj tesno povezane, je po njegovem mnenju izreden uspeh vodstva, uprave in discipline nemškega vojaka. Tudi časovno je nemški umik izvrstno izveden, kajti sovjeti morajo sedaj, preden lahko mislijo na izvedbo zimske ofenzive, urediti najprej svoje komunikacije. Sovjeti se nahajajo trenutno v ogromni puščavi. V tej puščavi morajo, ako se hočejo še nadalje vojskovati, začeti znova z vso obnovo. Za Nemce pa je ta izid zelo znatno skrajšanje fronte, ki jim je omogočilo bistveno izpolnitev njenih strateških rezerv.

□ **Nova vlada na Hrvaškem.** Dosedanja hrvaška vlada je podala svojo ostavko. Poglavnik je na predlog ministrskega predsednika razrešil ministre svojih dolžnosti ter je imenoval novo vlado, ki je sestavljena takole: Ministrski predsednik dr. Nikola Mandić; namestnik ministrskega predsednika dr. Đžafer Kulenović; zunanje zadeve dr. Mile Budak; notranje zadeve dr. Mladen Lorković; prosveta prof. Julije Makanec; pravosodje dr. Pavao Canki; finance dr. Dragutin Toth; trgovina dr. Joseph Cabas; narodno gospodarstvo in prehrana dr. Stjepan Hefer; promet Ante Voklić; vojska general Friderik Navratil; šume in rude dr. Josip Balen; minister za socialno politiko Janko Tortić; minister za porušenje pokrajine dr. Mehmed Alajbegović; minister za osvobodene pokrajine dr. Edo Bulat; korporacijski minister dr. Lovro Sušić; državni ministri brez portfelja: dr. Milan Zanič; dr. Sava Besarović; dr. Vjekoslav Vrančić in Živan Kuvedžić. Čuvár državnega pečata je dr. Andrija Artuković.

cunje, ki visijo proč, da se lažje seže s celim orodjem v morebitne kote in zareze.

Tak udarnik pa tudi imenitno služi za pomočenje z vodo zelo nevarnih predmetov, kakor so n. pr. divani, lesene stene itd., kar lahko prepreči razširjenje morebitnega manjšega požara. Udarnik je tudi dober za gasitev malih požarov, ki jih brez istega z rokami, s peskom ali nogami ne bi mogli doseči. Za vse te slučaje, ki se lahko pripetijo, je pa treba imeti vedno vodo in zopet vodo, in to povsod in v vseh prostorih na razpolago. Udarnik brez vode, bi pomenilo toliko, kakor zaboj peska brez lopate.

Lahko se zgodi, da zmanjka vode, ker se vodovodi lahko pokvarijo. V takih primerih se tam, kjer bi drugače gasila ročna brizgalica, nastopi s takimi udarniki. Udarnik z mokro cunjo je že večkrat bil bolje gasilno orodje, kakor brizganje vode. Če se da pri gasitvi z udarnikom štediti vodo in se nastopa samo z mokro cunjo, ki se nahaja na udarniku, se s tem varuje tudi stanovanje, ker voda lahko marsikaj poškoduje.

Eno je pa važno pri udarniku. V nobenem primeru se z udarnikom ne sme gasiti goreče ali že žareče Elektron-Thermi-zažigalne bombe ter žveplene zažigalne bombe. Z udarcem po takih plamenih ali žariščih bi gorečo snov samo razmetalo, žveplo bi se razbrzgalo naokrog, kar bi povzročilo nove požare ter spravilo v nevarnost ljudi, ki gasijo.

Politična konferenca

plutokratov in boljševikov

Iz Londona in Washingtona se je že dalje časa slišalo o pripravah za konferenco Anglije, Zedinjenih držav Severne Amerike in Sovjetske Unije, ki bi se naj vršila v Moskvi. Povod za isto je podan, odkar traja skupno vojskovanje plutokratov in boljševikov zoper Nemčijo. Kakor vemo, se med Londonom in Washingtonom na eni ter med Moskvo na drugi strani ni sklenilo nikakih konkretnih vojnih ciljev. Složni in edini so si edino v tem, da bi radi pomandrali Nemčijo. Za slučaj, da bi se jim te sanje uresničile, si pa še do danes niso na jasnem, kako bi si potem Evropo medsebojno razdelili.

Ce se angleški lordi, ameriški dolarski kralji in sovjetski sodrugi pripravljajo na to politično konferenco, da bi si razdelili kožo medveda, ki ga še nimajo, ne bo odveč, če povemo tudi mi našim bralcem, kako približno izgledajo ti plutokratsko-boljševiški računi brez krčmarja.

Kakor znano, vzdržujejo Angleži razne vladne odbore, ki jih tvorijo pobegli politiki tistih evropskih držav, ki so se, zaupajoč v angleške obljube, zapletle v vojno z Nemčijo ter bile poražene in zasedene. To so Čehi, Poljaki, Jugoslavlani, Grki itd. Tem emigrantskim vladnim odborom sta Anglija in Amerika na podlagi znane Atlantik-karte obljubili povojno obnovitev njihovih državnih tvorb. Jugoslaviji in Grčiji pa celo povečanje nekdanje površine. Te obljube so bile po emigrantskih vladah cenjene in spoštovane vse dotlej, dokler se ni začela vtiikati v iste Moskva ter na razne načine začela vplivati na zahteve in želje v Londonu sedečih emigrantov. Sovjeti, ki s plutokrati vred gradijo svoje povojne načrte na zmago, ki jo še nimajo, bi v takem slučaju radi povečali ozemlje svoje predvojne države, razširili in povečali bi pa tudi radi povojni vpliv v raznih evropskih državah. To je v veliki meri prekršilo upanja emigrantskih politikov ter vplivalo na zadržanje Anglije napram emigrantom. Stalin bi namreč po vojni rad pohrustal vse baltičske države, Vzhodno Poljsko do takozvane Curzonove črte, to je do bližine Varšave, nadalje Besarabijo in del Finske, ki ga je Sovjetija zahtevala od Finske že pred zimsko vojno 1939. Kako pa naj vrnejo Anglosasi poljskim emigrantom nekdanjo Poljsko, če boče Stalin pod Sovjetijo spraviti skoraj polovico nekdanje Poljske? Kako naj postaneta Jugoslavija in Grčija na Balkanu po končani vojni zopet an-

gleški interesni sferi, če želi Stalin kot njihov zaveznik v sedanjí vojni, da pride ves Balkan pod njegov klobuk ter ima v svrhu tozadevnih predpriprav že svojega eksponenta, znanega Tita, kot voditelja komunističnih tolp v nekdanjih jugoslovanskih balkanskih gorah? To so glavni problemi, ki naj jih reši konferenca v Moskvi.

O nasprotjih med Anglosasi in Sovjeti radi razdelitve povojne Evrope se je v sovražnem časopisju mnogo razpravljalo. Veliko gradiva za te razprtije je dalo tudi emigrantsko časopisje samo. Voditelji emigrantov imajo pač interes, da bi se jim že sedaj, torej še pred »zmago«, dala rotova zagotovila o obnovitvah in mejah njihovih držav. Ker se o vsem tem boljševiki in plutokratje medsebojno še niso sporazumeli, jim je sedanja konferenca v Moskvi res potrebna. Da so sovjeti pri angleški vladi že davno izsilili izgon najprej grške in pozneje tudi jugoslovanske emigrantske vlade iz Londona v Kairo, kamor sta morali tudi obe bivši kronani glavi imenovanih emigrantskih odborov, je to znak, da so v sporu za Balkan Sovjeti močnejši od Angležev.

Londonski poročevalec lista »Svenska Dagbladet« poroča o nižje navedenih teritorialnih zahtevah jugoslovanske in grške vlade, o katerih bodo baje razpravljali v Moskvi. Jugoslavija zahteva celoten polotok Istro, razne druge otoke na Jadranskem morju, Reko, Zafer ter kos obale na Italijanski vzhodni obali, ki je leta 1920., po znani rapalski pogodbi prišla Italijanom v roke. Grške zahteve obsegajo med drugim Dodekanez ter pas v Albaniji, ki se mu pravi Severni Epir.

Molk Sovjetije je za Anglosase sumljiv. Angleško vlado bo zastopal na konferenci njen zunanji minister Eden, ki je s svojimi strokovnjaki že odpotoval. Roosevelt je za vlado Zedinjenih držav delegiral svojega zunanjega ministra Hulla. Sovjetsko Rusijo bosta pa verjetno zastopala Stalin in Molotov osebno. Sodeč po uspehih, ki so jih Sovjeti v teh zadevah že dosegli v škodo Anglosasov, bodo slednji tudi tokrat beležili neuspeh. Položaj je namreč tak, da morata Anglija in Amerika Stalinu vedno bolj popuščati, če gre za vpliv, ki bi ga Sovjetija rada imela v evropskih državah po končani vojni. Za enkrat je pa vse to res samo mlatenje prazne slame, ker ti gospodje še nimajo zmagae v svojih rokah, pač pa ima Nemčija Evropo trdno v svoji oblasti.

litine niklja in drugih, je danes manjan-jeklo v produkciji municije izvrstna surovina. Deloma je tudi že uspelo na mesto »Siemens-Martinovega« jekla uporabljati »Tomas«-jeklo in to z zadovoljivim uspehom. Nekdaj iz bakra izdelani obroči za vodenje strelav, so danes iz Sinter-železa, ki se ga uporablja tudi že za druge svrhe. Pod Sinter-železo je razumeti manjvredno železo, izdelano iz odpadlih in nabranih rudnin. Pri vsem tem pa ni kakovost municije sploh ničesar izgubila, nasprotno, v marsičem je še boljša kakor je bila pri izdelovanju iz dragih kovin, ki jih danes primanjkuje.

Razen tega je uspelo v sodelovanju z industrijo strojev in orodja izdelovanje municije vedno bolj mehanizirati in avtomatizirati ter jo v pogledu kakovosti in preciznosti podvreči vedno točnejši kontroli. V tovarnah nabojev ali patronov stojijo stroji tako eden poleg drugega, da se izdelovanje vrši kakor na tekočem traku. Tovarne municije imajo stroje, ki režejo kovino, iz katere se izdeluje hilze s tako natančnostjo, da ni popolnoma nikakršne razlike niti v teži, niti v velikosti in obliki. So avtomati, ki polnijo naboje s smodnikom. Tudi to je tako točno in enakomerno, da ni nikakršnega izvrtika. Sploh je vsa produkcija nemške municije mehanizirana in izpopolnjena tako, da opravljajo stroji, ki jim strežejo ali jih pa samo nadzorujejo spretni in inteligentni nemški delavci, skoraj vsa dela. To velja za municijo za puške in strelnice, v veliki meri pa tudi za izdelavo artilerijske municije vseh vrst in kalibrov. Storitve nemških municijskih tovarn je v teku te vojne neverjetno narasla. Kvaliteta produktov se je dvignila, pri tem se je pa z izpopolnitvijo in izumi, ki so omogočili uvedbo uporabljanja cenejših in lažje dosegljivih surovin, pri-

štedilo na delovnih silah, surovinah in na režljah.

Nemška industrija je že od nekaj s svojimi izdelki lahko govorila o najboljši in najbolj zanesljivi municiji. Kakor je vsakemu nemškemu tovarniškemu obratovodji in delavcu temeljni princip, izdelati najboljše blago, pa naj si gre za stroje ali tekstilije, tako in še veliko bolj je ta princip cementiran in betoniran v delovnih načrtih voditeljev nemške industrije municije.

□ Gausni atentat v Parizu. Poverjenik za Francijo, generalnega poverjenika za delovno vpostavo, ff-Standardenfürher Ritter, je padel v Parizu kot žrtev gnusnega atentata. Pred žaro, ki vsebuje pokojnikov pepel, se je vršila v ponedeljek v München-u žalna svečanost. Gauleiter Sauckel kot generalni poverjenik za delovno vpostavo, je poveljeval v svojem govoru pokojnika kot vzor uradnika in prepričanega nacionalsocialista. Plameneča je bila njegova obtožba tistih, ki so najeli morilca. Gauleiter Sauckel je izrazil prepričanje, da francoski delavec takih zavrtnih umorov ne mara, in da bo še enkrat prekel sile, ki so povzročile krivdo: židovstvo. V Führerjevemu imenu je nato Gauleiter Sauckel pripel na blazino redov Viteški križ h Križu za vojne zasluge z meči, obenem pa je položil venec na žaro.

Poglavje

o „prorokih“

Povsem naravno je, da naši sodobniki razpravljajo o vojnih dogodkih. Tvarino nudita nemški tisk in radio, predvsem pa stvarna poročila, ki jih daje vrhovno poveljstvo nemške vojske. Do tu sem je vse v redu. Med sodobniki pa najdemo tudi ljudi, ki imajo zelo razgreto fantazijo. V svoji samoljubnosti želijo biti vedno v središču zanimanja, zato »prorokujejo«. Ti ljudje vedo čisto natančno, kdaj bo vojne konec, kaj se bo dogodilo prihodnji mesec itd. Eni izmed teh »prorokov« gledajo na »situacijo« skozi rožnata očala, drugi vidijo vse črno. Nič čudnega torej ni, ako begajo na ta način svojo okolico. Pameten človek se bo seveda smehljaj takim otročarjem, kajti znano dejstvo je, da vojna ni nikaka računaska naloga. Z drugimi besedami: vsako »prorokovanje« o poteku vojnih dogodkov je smešno in brezsmiselno, ker nikdo ne pozna cele vrste činiteljev, ki zamo-rejo vplivati na tok dogodkov. Veliki pruski kralj Friedrich der Große je nekoč vprašal znanega učenjaka, ali zamore s svojo računsko umetnostjo v naprej določiti tok političnih dogodkov. Učenjak se je duhovito odrezal, da je tak račun pač možen, toda brez smisla, kajti kralj bi ga vendarle zbrisal. Nauk, ki nam ga daje ta anekdota, je zelo koristen: Vojna ni nikaka računaska naloga. Nemški narod je prožet volje, izvojevati to zmago, zato je ta volja pri vodstvu in v širokih masah najsigurnejša predpostavka dokončne zmage. Ako torej gledamo v bližnjo bodočnost, moramo vpostaviti voljo nemškega naroda in nezmojljivo bojno moralo nemškega vojaka kot najsigurnejši faktor za vrednotenje bodočnosti. Jamstva zmage ima v svojih rokah Nemčija in ne sovražni tabor. Nemčija stoji v petem letu vojne trdno na njenih nogah. To velja za prehrano prebivalstva prav tako kakor tudi za vojaški položaj. Radi tega bomo prepuščali »prorokovanje« našim sovražnikom, sami pa se homo z dostojnostjo bavili le s tistimi nalogami, ki nam jih odreja totalna vojna iz dneva v dan. Zvesto izpolnjevanje naših dolžnosti je naloga, ki se ji ne sme nikdo odtegovati. Nemško vodstvo informira narod vedno tako, kakor je treba, obenem pa tako, da ne trpijo interesov vojskovanja. Vodstvu moramo brezpogojno zaupati in sicer tudi tedaj, kadar to vodstvo iz razumljivih razlogov moči. Slučaj Italije je pokazal, kako važna je bil molk nemškega vodstva. Ko je prišla ura odločitve, je sam Führer raztrgal zastor, ki je prikrival dotedanjo uganko Italijo. V Nemčiji se govori o uspehih šele tedaj, kadar so že v žepu in ne poprej. Če homo vsi tako mislili in postopali, tedaj dokončni uspeh ne bo izostal. Dokončna zmaga bo na nemški strani, ker ima nemški narod boljše živce, trdnjšo voljo in večjo odločnost v vojskovanju. Dobri in slabi »proroki« nas torej ne bodo spravljali iz našega duševnega navotežja.

Izdelovanje municije

Municija izpolnjuje orožje. Vsako novo orožje zahteva tudi novo municijo. Izkusnje na frontah in bojiščih nudijo izdelovalnicam municije vedno nove vzpodbude za izpopolnitev streliva. Pri tem pa mora izdelovalnica municije z izdelovalnico orožja preštudirati vse fizikalne, kemične, metalurške in mehanične probleme, predno pride k orožju nov naboji ali nova granata, ki naj ima večji in močnejši učinek. Predno se pride do množinstvene izdelave takega novega fabrikata pa traja še tudi precej časa. V največ primerih je treba najprej naročiti in izdelati šele stroje, ki se jih nato postavi v tovarni municije. Nemške izdelovalnice municije so v tem že večkrat pokazale, da so v najkrajšem času zmožle take probleme ter za novo orožje v zadostni meri izdelale municije.

Največje storitve, ki so jih v sedanjí vojni zmogle nemške tovarne municije, so na področju zamenjave kovin. Že pred vojno so začele uspešno omejevati uporabo bakra, kositra, svinca itd. ter na njih mesta uvedla razne zlitine drugih cenejših in lažje pridobljenih kovin. Nemčiji je najprej uspelo, da je municijske natikače ali hilze začela izdelovati iz čistega jekla, medtem ko so prej bile iz medenine. Ta postopek se je tako uveljavil da se ga poslužujejo sedaj že države, ki so z nami v prijateljskih in zaveznikih stikih. Svinčeno jedro infanterijske krogle je našim izdelovalcem municije uspelo zamenjati in kljub temu je udarna sila izstreljene krogle ostala neizpremenjena. Živo srebro, ki povzroča pri zažigalni čepici pok, se je nadomestilo z enakovrednim drugim materijalom, ki je tudi cenejši in se ga v zadostni meri lahko nabavi. Na mesto

Slavnostni dan spodnještajerske mladinske organizacije Deutsche Jugend

Izročitev zastav najboljšim enotam po Stabsführerju organizacije Hitler-Jugend ob navzočnosti Gauleiterja in Bundesführerja

Aufnahmen: Pfeifer jun.

Die Fahnenübergabe in Cilli an die Gefolgschaft 2 (Marburg-Stadt)

V nedeljo, dne 10. oktobra, so v Cilli-ju sprejeli 103 odredi mladinske organizacije Deutsche Jugend v znak priznanja za brezhibno službovanje zastave in zastavice. Mesto je bilo v zastavah. Predpoldne se je videlo korakanje neprestanih vrst fantov in deklet proti veselničnemu prostoru. Po dohodu Gauleiterja in Stabsführerja v spremstvu Bundesführerja Steindl-a in Hauptbahnführerja Danzinger-ja, so med sviranjem slavnostnih koračnic sneli zastavo. Nato so se postavili nosilci zastav pred pohodnimi oddelki; najprej je govoril mladini Stabsführer Möckel. Fantom in dekletom je dejal, da so po zaslugi v službi postali enakovredni ter stojijo sedaj v vrstah najboljših enot mladinske organizacije v Reich-u. »Reich računa na Vas«, tako jim je dejal, »pred Vami vihra zastava, ki jo je nosila tista berlinska enota, v kateri je korakal Herbert Norkus, ki je bil v času političnih bojev za oblast zahrbtno ustreljen. V njegovem duhu morate stati zvesto in neomajno do Vaše zastave, ki ste jo danes sprejeli«.

Nato je Gauleiter Uiberreither mladini obrazložil v pristrčnih besedah, da je doživela najslavnejšo uro, ki jo kaka novo ustanovljena enota

mladinske organizacije lahko doživi. Mladina naj vedno misli, da so te znake nekoč nosili po Nemčiji rjavi bataljoni in da plapolajo isti znaki nad našimi vojniki na vseh frontah. Najvišjega odlikovanja in velikega veselja je bila deležna mladina, ko se ji je Gauleiter zahvalil ter ji sporočil pozdrave samega Führer-ja, od katerega se je pred par dnevi vrnil iz njegovega glavnega stana. Živo je naglasil, da se sedaj pričakuje od mladine, ki predstavlja najboljše enote, da mora s podvojeno vneto na nadaljnje delo. Gauleiter je svoj govor zaključil z besedami: »Mislite na to, da gleda Führer na Vas«.

Po teh besedah je Stabsführer izvršil posvetitev. S tradicijsko zastavo se je dotaknil novih zastav spodnještajerskih posad in zastavic ter vsakemu zastavonoši stisnil roko. Godba je zasvirala melodijo: »Nun laßt die Fahnen fliegen in das große Morgenrot...«

Slavnostno razpoloženje je vladalo na velikem prostoru; vsi so radostno občutili, da raste Nemčiji mladina, ki se bo nekoč izkazala vredna vseh ogromnih žrtev, ki so bile doprinešene za njeno veličino. Pesem mladine je zaključila nad vse lepo uspelo prireditev spodnještajerske mladine.

7000 hl vina. Ureditve kletarne so bile po možnosti obnovljene z novimi potrebčinami. Kupilo se je napravo za umivanje steklenic, ki jo goni električni tok. V kleti za steklenice se lahko nahaja do 50 tisoč steklenic hkrati.

Poslovni uspehi so tudi razveseljivi. Ker pa pride velik del v zalogi se nahajajočega vina šele v novem poslovnem letu v denar, bo ta uspeh viden šele v prihodnji bilanci.

Sodelovanje z Landesbauernschaft-om in gospodarskimi zvezami je slonelo na obojestranskem razumevanju. Dalekosežna podpora, ki jo je za druga bila deležna pri omenjenih uradih, bo v korist vinogradnikom.

Omeniti je še, da je dne 26. septembra popoldan tudi Gauleiter in Reichsstatthalter dr. Uiberreither v spremstvu Bundesführer-ja Steindl-a in Landrat-a Bauer-ja nepričakovano obiskal drugo v Petau-u ter si ogledal njene ureditve. Gauleiter se je osebno prepričal s poskušanjem vina najboljših vrst, ki se nahajajo v kletih zadruge ter se zelo pohvalno izrazil o vsem, kar je videl in slišal in kar se mu je ponudilo.

Uvedba obdavčenja kmetijskega in gospodarskega premoženja ter zemljiškega premoženja po enotni vrednosti na Sp. Štajerskem

S 5. razglasom šefa civilne uprave na Spodnjem Štajerskem, z dne 12. septembra 1943, se je na podlagi enotne vrednosti za kmetijska in gozdarska premoženja uvedlo pobiranje zemljiškega davka. Enotna vrednost tvori v bodoče podlago za odmero zemljiškega davka. V odloku o enotni vrednosti je določena vsota za merjenje davkov. Od te vsote za merjenje davkov se bo za vsako računsko leto določilo gotov odstotek kot postavko za dvig. Za računsko leto 1943. se je za kmetijsko in gozdarsko premoženje v občinah, ki ležijo v ravninah, določilo 90 odst., za občine v goratih krajih pa 70 odst. kot postavko za dvig. Seznam občin po ravninah in goratih krajih je bil sestavljen sporazumno z uradom Landesbauernschaft ter je na razpolago pri pristojnem finančnem uradu. Za uvrstitev občin kot v ravnini ali v hribovitih predelih ležeče občine je bilo merodajno področje, v katerem se nahaja večji del, to je nad 50 odst. občine. Ker je bilo spodnještajersko kmetijstvo pred priključitvijo področju Reich-a zelo zanemarjeno, je bilo obdavčenje tudi razmeroma nizko.

Z uvrstitvijo v področje Reich-a se je izdalo vse ukrepe, da bi se kmetijstvo Spodnje Štajerske spravilo na višino, ki mu po klimatičnih in naravnih logah pripada. Ker se je v to svrhu vpostavilo vsa pospeševalna sredstva Reich-a, se lahko že sedaj reče, da je izravnava že vidna. S potrošnjo znatnih državnih sredstev je kmetijstvo danes že toliko izboljšano, da se ga že lahko sčasoma pritegne k davčnim dajatvam, kakor ostale dele Reich-a.

Da prehod ne bo preveč trd, je v § 3 razglasa predvideno posluževanje smernic pocenitve. Če bi nov zemljiški davek od kmetijskega u gozdarskega premoženja prekoračil zemljiški davek po dosedanjih predpisih na 150 odst. ter davek od zemljiškega premoženja, dosedanji davek na poslopja, za 20 odst. potem se bo v vseh v splošnem in na predlog iz vzrokov pocenitve pregledalo. Za izračunanje izmere davčnega zvišanja je vzeti letni davek za računsko leto 1943. ter ga postaviti nasproti davčnemu predpisu za leto 1942.

Smernice za pocenitev ni uporabljati, če bi se z istimi v primerjavi lahko vzdrževalo nerazumno nizke davčne obremenitve, ali pa če bi prišlo do zvišanja zemljiškega davka z odpravo ene po dosedanjih predpisih obstoječe davčne olajšave.

Pri poslopih se doba veljavnosti po dosedanjem pravu od leta 1930. iz naziva Vodstvo zgradb obstoječe davčne oprostitve od zemljiškega premoženja, lahko razširijo, in sicer na predlog do 31. marca 1944. Tozadevni predlog je staviti tekom šestih tednov po razglasitvi razglasa v uradnem listu šefa civilne uprave z dne 28. septembra 1943, pri pristojnem finančnem uradu.

Zvišanje zemljiškega davka, ki nastanejo pri zemljiškem premoženju, gredo v vseh slučajih izključno samo v breme lastnika in je vsaka prevaletev istih na najemnika prepovedana.

Širite Štajerskega Gospodarja!

Občni zbor Kletarske zadruge

„Kellereigenossenschaft Pettau“

Kellereigenossenschaft Pettau, to je kletarska zadruga, je imela dne 26. septembra 1943 svoj dobro obiskan letošnji občni zbor. V poročilu, ki ga je podal predstojnik zadruge o poslovnem letu od 1. septembra 1942 ter do 31. avgusta 1943, je s ponosom in zadovoljstvom ugotovljeno, da je zadruga za izvedbo obnovitvenega načrta na svojem področju ogromno doprinesla. Če bodo nekoč plemenita vina iz Kollosa, ki lahko tekmujejo z vodilnimi vinskimi vrstami iz Rhein-a in Mosel-a, postala splošno znana in željena, bo to v prvi vrsti zaslug kletarske zadruge Pettau, kot čuvarice starih vinskih tradicij. V treh letih svojega delovanja je zadruga kljub vsem vojnim težavam ustvarila napravo, ki se jo že danes lahko imenuje in označi za vzorno kletarstvo vsem sličnim zadrugam na področju Velike Nemčije. Ne samo v strokovnem negovanju vina, temveč tudi v izkoriščanju je zadruga storila vzgladna dela ter delovala v korist svojih članov.

Članstvo oddaja grozdje ali mošt zadrugi, od katere dobiva najprej izplačano zakonito določeno ceno, in sicer takoj pri oddaji kot predujem. Po izvršenem postopanju, ki je v prvi vrsti usmerjeno na ustvaritev kvalitetno dobrih vin in po ocenitvi gotovih produktov po komisiji za določanje cen, se članom izplača razliko med predjemom in določeno ceno, in sicer brez odteglajev. Zadruga se zadovolji za svoje stroške s

25 Rpf, ki se dodajo k ceni, ki jo je določila komisija za določanje cen. V zadnjem poslovnem letu je pristopilo 163 novih članov, kar je dvignilo število članstva na 941. Dotok novega članstva je v porastu, ker so vinogradniki vedno bolj prepričani, da je postala zadruga življenjska potreba.

Leta 1941. je zaloga vina znašala 1700 hl, leta 1943. 5600 hl, to pomeni triinpolkratni porast. Branje iz leta 1942. je bilo izredno težavno. Neumorno in marljivo delo je pa kljub temu omogočilo, da so se vina strokovnjaško vkletila. Kvaliteta vin iz Kollosa je odlična. Posebno vrstna vina poznega branja je smatrati kot vina prve vrste. Zadruga pospešuje v splošnem pridelovanje kvalitetnih vin, ki jih po skrbnem postopanju polni v steklenice ter tako omogoči višje cene.

Na ta način so vinogradniki zopet dobili voljo in smisel za pridelovanje kvalitetnih vin. Tudi obdelovanju vin je zadruga posvetila posebno pozornost, tako da pride dobro kletno gospodarjenje tudi pri kvaliteti vina v sodih ugodno do izraza.

V poslovnem letu 1942/43. je zadruga prodala 2123 hl vina v sodih in 54.000 steklenic. Glavna klet v Pettau-u razpolaga trenutno s prostorom za nad 5200 hl vina za vskladičenje. Če dodamo k temu še zbiralne kleti v Sauritsch-u, Ankenstein-u in Okitsch-u, ima zadruga prostora za

Badoglio-Truppen dienen Sowjet-Banden als Lastenträger

Badoglio-Truppen dienen Sowjet-Banden als Lastenträger. — Widerliche Verbrüderungsszenen an der dalmatinischen Küste. — Deutsche Verbände zerschlagen den Spuk. — Fortschritte der Befriedigungsaktion gegen Verräter und Banditen.

Von Kriegsberichterstatter Dr. Hans Georg Rahm.
Massenerschließungen der nicht revolutionären Offiziere.

An der dalmatinischen Küste und in Istrien macht die Befriedigungsaktion gegen Verräter und Banditen schnelle Fortschritte. In kurzen schnellen Schlägen zerschlagen die deutschen Truppen, unterstützt von Ustaša-Verbänden und faschistischen Soldaten, die Terroristen, sie umfassend und vernichtend. Bei der Ausräumung allein eines Kessels verloren die durch Badoglio-Anhänger unterstützten Banditen 1446 Tote, 3038 Gefangene und zahlreiches Kriegsmaterial. Tiefste Verachtung der deutschen Soldaten trifft die verräterischen Badoglio-Anhänger.

PK. Es ist ein zunächst unfassbares Bild! Da oben auf dem Kastell hungern entwaffnete Horden herum, hängen in ganzen Reihen über die Burgmauer wie über das Parkett eines Amphitheaters. Gleichgültige Gesichter. Disziplinlos die Haltung, die Zigarette im Mundwinkel, so hocken diese Anhänger Badoglios in jeder schattigen Ecke. Linkisch und — so will es uns scheinen — verlegen erheben sie sich, wenn die deutschen Offiziere vorübergehen.

Sowjet-Phrasen mit Wein und Weibern.

Die Deutschen glauben es kaum — und doch ist es wahr! Diese Soldaten haben ihre Waffen in den Bunkern stehen lassen, haben die Stellungen geräumt, die sie zwei Jahre lang besetzt hielten. Sie machten Schluß mit dem Kriege, wie die Maurer mit der Arbeit nach Feierabend. Sie haben sich auf Gnade und Ungnade denselben sowjetischen Banditen ausgeliefert, die sie zwei Jahre lang aus ihren festen Bunkern heraus bekämpfen sollten. Wie konnte es soweit kommen? Was hatten die Banditen ihnen zu bieten? Verbrüderungs-Phrasen, unhaltbare Versprechungen, daß die »Sowjetrepublik Split« ihrer Heimreise nichts in den Weg legen wollte. Sonst aber auch gar nichts. So haben 52 Offiziere und 740 Mann kapituliert. Durften sie wirklich annehmen, daß damit der Krieg für sie zu Ende sei? Gab es für sie kein: Was nun? Nein, die Geschichte ihrer Landsleute da in Split hat es bewiesen. Dort kamen keine Deutschen, die das feige Schicksal der Tatenlosigkeit noch rechtzeitig zum Los der Gefangenschaft wenden konnten. Am ersten Tage der Verbrüderung mit Weibern und Wein, am nächsten gemeinsame Demonstrationen gegen den Faschismus und plündernde Übergabe aller Versorgungslager und Waffenarsenale, und dann grausames Erwachen: Denn, wer gegen den Faschismus demonstriert, muß auch gegen ihn kämpfen! So verlangen es die Sowjetbanden.

Folglich zogen sie nun mit ihren neuen Verbündeten hinaus vor die Stadt. Meist brauchten sie nur als Lastenträger zu dienen. Traute man ihnen noch nicht, oder hatte die Abneigung gegen die Waffen selbst auf die Banditen so überzeugend gewirkt? Nur die ehemaligen Soldaten der schweren Waffen wurden als Spezialisten wieder an ihre Geschütze gestellt, an ihre Pak und an ihre Granatwerfer. Nun hatten sie alle, die um keinen Preis mehr kämpfen wollten und lieber die Waffen und ihre Ehre wegwarfen, die traurige Aufgabe, im bolschewistischen Sold gegen die deutschen Kameraden von gestern zu marschieren. Sie alle, die dem Kampf unbedingt hatten ausweichen wollen, sie bekamen jetzt die deutschen Waffen zu spüren und sahen nun Surzkampflugzeuge auf sich herunterstoßen. Feigheit und Verrat wurden mit Schimpf und Schande geahndet. Eine Anzahl Verblendeter suchte nach dieser Lehre den Weg zurück zu den Kameraden von gestern. Die zu uns kamen, brachten die Nachricht vom Ende der Verantwortlichen mit. Die Offiziere, die den neuen Führern nur Ballast bedeuten konnten, sind in Massenerschließungen abgelohnt worden für ihren Verrat. Mit mangelnder revolutionären Gesinnung wurde der Rechtspruch begründet.

Als Gegensatz — die Treuen.

Vergessen wollen wir jedoch auch die Aufrechten nicht. Den Angehörigen der Gebirgsjäger wird der schwarze Wildschütze nicht aus der Erinnerung von dem Kampf um Split schwinden. Ein alter Faschist, ein wegwegener Unteroffizier, der bei keinem Spätrupp ins Tal hinter fehlte. Beim Ausräumen einer Granatwerferstellung jagten ihm die Banditen einen Schuß durch seinen Alpinhut. Er hat ihn von da an nun nicht mehr abgesetzt und trug die Hahnenfeder noch kecker. Aus dem gleichen Holze geschnitten war auch jener kleine Unteroffizier mit seinem Panzer, der beim Marsch auf Split die Spitze hieß. Der Kommandeur der Gebirgsjäger hat ihm im Kreise seiner freiwilligen Kameraden das Eiserne Kreuz verliehen, während ein paar Schritt weiter italienische Kolonnen ins Gefangenenlager zogen. Der Händedruck des Kommandeurs, der ehrliche Glückwunsch der Kameraden ließ ihn für Augenblicke wenigstens die Schmach seiner Landsleute vergessen. — Die einen wie die anderen — sie haben mit ihren Taten sich selbst das Urteil gesprochen.

POLITICNI DROBIŽ

Demisija kolumbijske vlade. Vlada republike Kolumbije je te dni podala ostavko. Prezident Alfonso Lopez je ostavko sprejel. obenem pa je imenoval nove ministre. Par ur pred objavo vladne spremembe so morali proglašiti obsedno stanje v pokrajini Caldas, kjer je bilo pri demonstrativnih spopadih ubitih sedem oseb. Večje število oseb je bilo ranjenih.

Prijateljska pogodba med Anglijo in Saudijsko Arabijo. Med arabsko državo Hedžas, ki ji načeluje znan kralj Ibn Saud, in Veliko Britanijo je bila za nadaljnjih 25 let podaljšana prijateljska pogodba iz leta 1927. Pogodbo so uradno objavili v Londonu in v Mekki. Posebnega pomena ta pogodba nima, ker gre zgoraj za politično manifestacijo, kakor si jo je želela Anglija.

Tako se mačkije Moskva. Kakor poroča Nemški dopisni urad iz Rovna, so povzročili boljševiki v ukrajinskem mestu Černigov po odhodu nemških čet strahovito krvoprelitje. Takoj po vzkrajanju sovjetov, so boljševiški komisarji zloglasne GPU spodili v mestu preostalo prebivalstvo — večinoma žene in deco — na nek javni trg, kjer so ga po izbiri postrelili s strojnimi. Le zelo malemu številu oseb se je posrečilo beg do nemških postojank in s tem tudi rešitev življenja.

Razkralj Peter in boljševik Majski na eni in isti ladji. Kakor znano, je angleška vlada na željo Moskve izrinila razen grške tudi jugoslovansko vlado in njenega razkralja iz Londona

v Kairo. Kakor se je naknadno izvedelo, se je na ladji, s katero je potoval Peter Karadjordjevič, vozil tudi namestnik sovjetskega ministra, znan židovski salonski boljševik Majski, ki je bil do nedavno še veleposlanik Sovjetske Unije v Londonu. Ta skupna vožnja mladega Petra z Majskim je dala povod, da je časopis »Daily Worker«, ki je nekakšno glasilo Kremlija v Londonu, Petra in njegove tovariše hudo napadel ter jih označil za polfašistične reakcionarje in pustolovce, ki v nobenem pogledu ne predstavljajo zastopnikov jugoslovanskih narodov. Isti list je svoje napade razširil seveda tudi na jugoslovanske emigrante, ki so še ostali v Londonu in v Angliji.

Badoglio je multimilionar. K nekemu članku ki je izšel v rimskem listu »Piccolo« v času Badoglijeve vlade, nanašajoč se na nesebičnost Badoglija, dodaja sedaj rimska poročevalska služba, da si je Badoglio med tem časom nagrabil premoženja za kakih 20 milijonov lir.

Umri je lord Meston. Po poročilih, ki prihajajo iz Stockholma, je minuli četrtek umrl predsednik angleške liberalne stranke lord Meston. Star je bil 78 let.

Anglija štrvuje »Grčijo« in »Jugoslavijo«? Preko Stockholma je podal Nemški dopisni urad zelo zanimiv članek, ki ga je objavil angleški list »Observer«. Omenjeni list se bavi s številnimi vladami v emigraciji ter piše, da je sedaj napočil čas, ko se bo treba odločiti za to, ali bo Anglija vsiljevala narodom neljube vlade ali pa kar naravnost uredila svoje politične odnose do teh

narodov. Agencija Reuter ponavlja to z višjega mesta naročeno izjavo ter piše v dopolnjujočem smislu, da je sicer res, da izvajajo nekatere vlade v emigraciji dejansko kontrolo in avtoriteto nad svojimi gibanji upora. To se pa po mnenju agencije Reuter ne more zadrževati glede grške in jugoslovanske »vlade« v Kairo. Prebivalstvo teh dežel — tako piše Reuter — gleda v smer Londona. Ako bi ga London ali pa konferenca Treh sil razočarala, se bo morda samo obrnilo v smer Moskve. »Svoji odgovornosti se ne bomo umaknili«, pravi Reuter, »ako to prebivalstvo odstopimo vidi, ki nima zaupanja v svoji deželi«.

»Svetovna banka« žida Morgenthau-a. Židovski finančni minister Zedinjenih držav, Morgenthau, je izdelal načrt, ki predvideva ustanovitev »svetovne banke za pospeševanje obnove na svetu«. Temeljni kapital bi znašal 10 milijard dolarjev. V Washingtonu polajajo važnost na to, da bo banka v pretežni večini ameriška ustanova, zato se o njej ne bodo razgovarjali niti v okviru anglo-ameriških valutnih pogajanj. S svojim kapitalom bi pristopile seveda tudi druge dežele, toda glavne niti bi imele v rokah Zedinjene države. Za Morgenthau-ovim načrtom se skriva poskus ustanovitve bančnega velezavoda, ki naj bi po »zmagi« sovražnega tabora zavaroval dolarskemu imperializmu svetovno oblast.

Nemški delavci naj bi tlačili sovjetom? Kakor poročajo nemški listi iz Ženeve, bo Sovjetska Unija predložila Veliki Britaniji in Zedinjenim državam načrt, po katerem naj bi se nemški delavci v slučaju »zavezniške zmage« vpostavili v Sovjetski Uniji kot prisilni delavci. To naj bi bil del reparacij, ki bi jih imela plačati Nemčija. O tem načrtu so poročali že prej, toda v zadnjem času so ga baje izdelali do vseh podrobnosti. V kratkem bodo baje določili tudi število zahtevanih delavcev, čas njihovega prisilnega dela in količino materiala, ki naj bi ga dobavila Nemčija. — Ta načrt sovjetov, ki nam je že znan kot pobožna želja kremlijskih oblastnikov, bi boljševiki prav gotovo uresničili, ako bi jim uspelo premagati nemške armade. Pri tem jih ne bi motila ne Churchill in ne Roosevelt. Nemški vojak in nemški delavec bosta skrbela, da bodo taki in slični načrti propeli. Fronta in domovina vesta zelo dobro, kaj bi ju čakalo, ako bi Nemčija izgubila to vojno. Radi tega se bosta zagrizenostjo odločeno borili do dokončne nemške zmage.

Badoglio hoče bombardirati — Italijol Rimski listi poročajo iz Tangerja, da je Badoglio v glavnem stanu generala Eisenhowerja predložil načrte za bombardiranje vojaških ciljev v Italiji. Anglo-ameriški generalni štab je pa odklonil tako sodelovanje izdajalskega maršala. Baje so mu tudi pokazali vrata, samo general De Gaulle ga je povabil k sebi na zajuterk. Angleški zunanji urad je zapovedal vsem diplomatskim zastopstvom Velike Britanije, da angleški diplomatje nimajo iskati nobenih stikov z maršalom Badoglijem. Službene zadeve je reševati z izdajalcem-maršalom samo pismenim potom.

»Orožje z neba.« Švedski list »Aftonbladet« je objavil poročilo nekega neimenovanega dankega mladeniča, ki je pribežal na Švedsko. Omenjeni Danec je potrdil, kar je bilo z nemške strani od prvega dneva nemirov na Danskem ugotovljeno. Priznal je namreč, da so sabotažo na Danskem organizirali Anglo-Amerikanci. Del orožja — tako nadaljuje mladi možakar svoje priznanje — je »padel z neba«, to se pravi, da so ga vržili na tla anglo-ameriški vojaški letalci. Nobenega dvoma ni, da je imei sovražnik interes na širjenju nemirov na Danskem. Te nemire je pripravil najprej s hujskaško agitacijo, nato pa je stisnil saboterjem v roke še orožje, s katerim naj bi se bili uprli nemškim upravnim oblastem.

Usoda baltičkih narodov. Heisinsborgs Dagblad« piše v nekem svojem uvodniku sledečo: »Dogodki leta 1939/40 so dali nesrečnim baltičkim narodom občutiti, kaj pomeni boljševiška vladavina. Cela vrsta obmejnih narodov Sovjetske Unije je bila na poti nacionalnega uničenja. Vsi narodi, ki bi prišli pod boljševiški režim, bi bili deležni iste usode. Oblastnikom v Moskvi ni nikakšna težava iztrebiti narode. Med zadnjo okupacijo Baltika je izgubilo kakih 120 tisoč oseb svoje življenje. Večje število izgonancev in ujetnikov je pa še lani propadlo v ujetniških in koncentracijskih taboriščih.«

Zatemnitev od 19. do 5. ure

Und immer weht der Wind aus Osten . . .

Der ewige Begleiter des deutschen Soldaten.

Von Kriegsberichterstatter Dr. Friedrich Wagner.

Im Osten, im September 1943.

PK. Es ist Herbst geworden. Bis in die ersten Septembertage hinein brannte die Hitze über den weiten Ebenen hier an der Südfront, es war, als wollten der Sommer und die Sonne noch einmal alle Glut aussenden, um das Land zu dörren. Dann kamen über Nacht schwere Regenwolken, danach seltsam klare Tage mit dicken Watterbergen am Himmel und kalte Nächte, und nun ein eisiger Wind, melancholisch, fern her und voller Traurigkeit.

Wir haben die Zeltbahnen umgehängt, und die Kompanie sieht wie eine Schar wandernder Heinzelmännchen aus. Aber das ist gut gegen den Regen und besonders gegen den Wind. Denn der Wind ist unser Begleiter geworden seit mehr als zwei Jahren, der ewige Wind, der über Steppengrass, Kornfelder, glitzernde Schneeflächen und geduckte Panjekaten weht. Zwei Jahre und mehr hören wir ihn, in den Nächten unterm Zelt, am Tage, wenn er sich unterm Rande des Stahlhelms fängt, so daß wir manchmal den Kopf lauschend hochwerfen, weil es uns scheint, als käme eine Granate herangerauscht. Sommers wirbelt er plötzlich eine Windhose in die Luft und läßt sie in rasenden Drehungen vor uns tanzen, er jagt uns den Staub ins Gesicht und verschmiert ihn mit dem Schweiß zu einer bizziden grauen Schicht aus der das Weiß der Augen merkwürdig starr hervorleuchtet, und er läßt die Staubfahnen hinter den Fahrzeugen weithin flattern. Winters orgelt er daher, duckt die Strohdächer unter den Schnee, prallt gegen Wangen und Nase, reißt an den Tarnanzügen und rötet die Gesichter zu unwirklichen Masken.

... so maßlos wie das Land.

Wißt Ihr, was das heißt? zwölf Monate hat das Jahr mit 360 langen und kurzen Tagen, und 300 Tage davon weht bei uns an der Front im Osten der Wind aus dem Osten, heute mehr von da und morgen mehr von dort, 300 Tage immer aus jener Himmelsrichtung, gegen die wir marschieren sind, aus der stets der Feind kam und nach der seit mehr als zwei Jahren immer unsere Stellungen ihre Scharten und unsere Kanonen ihre Mündungen reichten. Er weht hier nicht wie bei uns zu Hause in der Heimat: hebblicher Künder des nahenden Frühlings oder flüsterndes Geheimnis im Dunkel der Tannen, herrlicher Atem Gottes über satten Getreidefeldern oder brausender Ausdruck des All überm Eichenwald, hier rauscht er von unendlich weit her, aus einer Ferne, die so unbegrenzt und endlos ist, wie die Nähe, in der wir marschieren. Er ist so maßlos, wie das Land und seine Felder, seine Flüsse und Menschen. Anfangs war er uns fremd, wie alles hier. Außerung einer unbekanntem Welt, Zeichen und Sinnbild ihrer feindselligen Tücke. Wir haben inzwischen nicht gelernt, ihn zu lieben, wie wir auch das Land hier nicht zu lieben vermögen. Aber wir haben es gelernt, uns der Erde dieses Landes anzuvertrauen, brüderlich uns einem Loch anzuschmiegen, zum Schutz vor den Bomben der Schlachtfleger oder zum Schlafen während der Nacht. Und wenn wir aus diesem schützenden kleinen Erdgehäuse zum Himmel hinauf blickten, war das Stück der Welt dazwischen erfüllt vom Wind aus dem Osten. Vertraut friedlich und anheimelnd wurde er uns nicht, denn er weckt keine Wünsche und Träume, keine Sehnsüchte und Hoffnungen, wie zu Hause nach Ferne, nach Wandern und lockenden Zielen, weil er hier so ohne Geheimnisse und Ahnungen, so ganz ohne düstere schwere Gerüche daherweht.

Der »Trockner« aus Astrachan.

Wenn Fjodor, der mächtige Fischer vom Asowischen Meer, uns vom Wind aus diesem Land erzählte, war sein gequältes Falten Gesicht übersät von Rillen und Furchen. Er hob dann mit ausholenden Gebärden seine breitflächigen Hände und deutete die Richtung, woher der »Kagalnik« kommt, der Wind aus der Gegend jener Kosakenstaniza mit dem ähnlichen Namen, oder woher der »Trockner« aus Astrachan« heranbraust. Ja, sie haben alle einen Namen bei Fjodor und den Fischern vom Meer, und der »Trockner aus Astrachan« ist ein ganz merkwürdiger Wind. Er fängt

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsb. Witt (Sch)

In einer Kampfpause Wenn das Toben der Abwehrschlacht für kurze Zeit nachläßt, benutzen unsere Soldaten die Pause, um entweder den neuesten Brief aus der Heimat zu lesen oder das Gewehr, den treuen Begleiter des Soldaten, einer kurzen, aber gründlichen Reinigungsunterziehung.

PK-Kriegsb. Schür (Sch)

Sowjets sind die Hauptkampflinie eingebrochen

Nach heftiger Artillerievorbereitung hat es den Sowjets, begünstigt durch das unübersichtliche Gelände, möglich gewesen, in die deutsche Linie einzudringen.

Der Lastensegler

Für die Beförderung von Fallschirmjägern und der Nachschub von Kriegsmaterial setzt unsere Luftwaffe häufig Lastensegler ein, die von Motorflugzeugen bis in die Nähe des Zieles geschleppt werden, um dann, nachdem das Schirmgelenk ausgeklinkt ist, selbständig am Bestimmungsort zu landen.

PK-Kriegsberichterstatter Seeger (Sch)

Dieser in einem deutschen Gau niedergegangene sogenannte Störballon hat sich in einer Hecke gefangen. Unter dem Ballon hängen zwei Blechbehälter, von denen der eine die Höhenregelung und der andere Brandflaschen enthält. Vorsichtig muß der Ballon geborgen werden, da die geringste Erschütterung den Brandsatz zur Entzündung bringt.

Militärisch wichtige Einrichtungen werden gesprengt

Nachdem unsere Truppen im Osten die Räumung der vorgesehenen Gebiete vorgenommen haben, werden von unseren Pionieren militärisch wichtige Einrichtungen und Anlagen derart zerstört, daß den nachrückenden Feinden nur noch Trümmer in die Hände fallen.

Ist das gezielter Bombenwurf

Dieser in einem deutschen Gau niedergegangene sogenannte Störballon hat sich in einer Hecke gefangen. Unter dem Ballon hängen zwei Blechbehälter, von denen der eine die Höhenregelung und der andere Brandflaschen enthält. Vorsichtig muß der Ballon geborgen werden, da die geringste Erschütterung den Brandsatz zur Entzündung bringt.

PK-Aufnahme: Kriegsberichterstatter Volgger (Wb)

Gegensätze

Ein jahrhundertalter Stabbur (bäuerliches Vorratshaus) in einem inner-norwegischen Hochgebirgstal, daneben provisorisch aufgestelltes Beobachtungsgeschütz einer hier eingesetzten deutschen Flugwache

PK-Aufnahme: Kriegsbildner Steinmetz-Atl (Wb)

Im Hafen

Ein Idyll aus dem großen Hafen Athen. Die kleinen Fahrzeuge der griechischen Handelsleute, die »kiki« genannt, bieten ein buntes Bild unter dem blaueschimmeligen Griechenschiff.

PK-Aufnahme: Kriegsberichterstatter Hochscheid (Wb)

Wir kennen eure Wallengeheimnisse und haben besseres Material Die US-amerikanische Panzerbüchse Stanley, auch Bazooka genannt, die von der Feindpropaganda als neue Geheimwaffe groß herausgestellt wurde, für uns jedoch keine Überraschung bedeutet

zu blasen an, bei Frischwind erst eine Woche, hört er jedoch danach nicht auf, so bläst er wieder eine Woche und so fort, immer eine ganze Woche lang, häufig so stark, daß der Staub der Steppe aufgewirbelt wird und zwanzig und dreißig Kilometer weit in wehenden Fahnen über das Meer getragen wird. Aber, so sagt Fjodor, der Fischer vom Asowmeer, der auch im Fernen Osten lange Zeit auf Fang war, im Sommer sind die Winde nicht so böse und so launisch, denn da scheint die Sonne warm und mächtig, und die Sonne nimmt mit ihren Strahlen den Winden die Kraft, saugt sie auf, aber im Winter, da ist die Sonne schwach, und darum brausen die Winde stärker, da stürmt dann der Niederwind heran und jagt und treibt das Wasser des Meeres, bis es dann zugefroren ist, ja, Herr, es ist schon schwer für uns Fischer mit dem Wind.

Wir wissen von der winterlichen Kraft der Winde im Osten. Damals haben wir sie bitter und grausam kennengelernt, in den harten Zeiten, als die Bolschewiken immer angriffen, wenn Sturm und Schnee in wilder Jagd vermischt heranbrachten, so daß wir sie immer erst erkannten, wenn ihre Gestalten schon graue Schatten von anscheinend übermenschlicher Größe waren. Wir mußten gegen sie, den Wind und den Schnee schießen und schießen, das war eine verdammte bittere Sache damals. Wir tragen heute das blutrote Band der Ostmedaille, wir wissen wofür: daß wir auch dem Wind trotzen, diesem verfluchten Winterwind aus dem Osten.

Der »Verfluchte« des Winters.

Einmal fuhren wir damals Spähtrupp im Niemandsland, wir saßen auf zwei Panzern, zwei Gruppen unserer Kompanie und eine Handvoll Pioniere, eingemummt bis zur Unkenntlichkeit. Der Leutnant im Panzer, der Feldwebel und die beiden Gruppenführer hatten zu beobachten. Sie hielten die Gläser vor die Augen, aber sie konnten nichts sehen, denn vor unserem Panzer stand eine weiße Wand von aufgewirbeltem Schnee. Wir fuhren wie gegen einen dichten Teppich, den der Wind aus dem Osten uns entgegenblies. Die Auren tränkten, dem Leutnant standen nach kurzer Zeit lauter kleine gefrorene Perlen auf dem tiefroten Gesicht. Hinter den Gleisketten unseres Kampfwagens stob der Schnee im Auf und Ab der Windstöße in dichten Schwaden hoch und hüllte den zweiten Panzer ein, obwohl er nur wenige Meter hinter uns rollte, war er nur schemenhaft zu erkennen. Wir saßen alle zusammengeduckt und suchten der grausamen Gewalt dieses elementaren Brausens zu entgehen, aber es packte und schüttelte uns solange, daß wir uns nachher im Quartier erst auftauen mußten und Stunden und Tage nachher noch das infernalische Heulen und Stöhnen und Wischen des Schnees über dem Land in den Ohren hatten.

»In den Ostwind hebt die Fahnen!«

Jetzt marschieren die Kompanie im Wind des dritten Herbstes hier im Osten. Die Schar der wandernden Heinzelmänner unter den Zeltbahnen hängt ihren Gedanken nach Der schmale Hansen, der noch nicht lange bei uns war, ein junger, nachdenklicher Bursche, HJ-Führer und Kaufmannslehrling, spricht von dem Lied, das er oft mit seinen Jungen auf Fahrt und am Lagerfeuer sang: »In den Ostwind hebt die Fahnen...« Er habe, so meint er langsam und bedächtig, niemals früher den Sinn hinter dieser Liedzeile erfaßt, wenn er im Anschluß an sie zu seinen Pimpfen von Kaiser Heinrich und Kaiser Otto sprach, die gegen Osten Burgen bauten und Marken errichteten, und von den Rittern, Bauern und Kaufleuten, die nach Osten zogen und die Grenzen des heiligen Reiches weiter vorschoben. Denn er habe nicht gewußt, wieviel Kraft dazu gehört, seine Aufforderung zu erfüllen, und welches Bewußtsein von einer großen, uns aufgetragenen Sendung. Und welcher Trotz.

□ Hrvatska se bori z Nemčijo. Preteklo nedeljo so imeli v Zagrebu takozvani dan hrvatske vojske. Ob tej priliki je imel vojni minister general Friderik Navratil po radiu govor ter je med drugim dejal, da se borijo Hrvatje sedaj rabe ob rami z velikim nemškim zaveznikom za pravično stvar. General Navratil je dejal dobesedno: »Borimo se za svojo existenco, za našo državo, za naš prostor na soncu. Nobena žrtve ni prevelika, kadar gre za domovino. Prepričan sem, da bo hrvatski vojak izpolnil svojo dolžnost.«

VINOGRADNIŠKI IN SADJARSKI KOTIČEK

Predpisi o izboljšanju grozdnega mošta na Sp. Štajerskem

Za slučaj, da bi grozdje tako slabo dozorelo, da bi mošt zaostajal za kakovostjo dobre letine, se lahko dobi sladkor potom pristojnih vinarških uradov. Namero izboljšati mošt, kakor tudi izdelovati domačo pijačo iz svežih vinskih tropin, se mora javiti županu.

Za izboljšanje grozdnega mošta je v splošnem predvideno 3 kg sladkorja za vsak hl. Mošti, ki vsebujejo nad 19 odst. po klosterneburški tehtnici, ali pa 95 stopinj po Oechsleju, se ne smejo izboljševati. Vsak vinogradnik si pa mora osigurati gotovost, kako visoko sploh sme izboljšati mošt. Meje izboljševanja so določene v odredbi, ki je nalašč v to svrhu izšla ter se iste v naslednjem v izvlečku navajajo.

Ako leži n. pr. vinograd v neki občini, ki sme mošt izboljšati samo do 95 stopinj Oechsleja (17 odst. po klosterneburški tehtnici), mošt je pa že dosegel 90 stopinj Oechsleja (18 odst. klosterneburške tehtnice), potem se mošt ne sme več izboljšati. Kdor bi se zoper te predpise pregrešil, bi zapadel kazni. Taki primeri so se že pripetili in so bili dotični vinogradniki kaznovani z denarno kaznijo ter z izgubo vina.

Pri izboljševanju mošta je sladkor raztopiti v moštu. Samo tam, kjer vsebuje mošt nad 11 odst. kisline, se za raztopitev sladkorja lahko uporablja vodo. Ker je izračunavanje dodane vode težavno, se je pri tem posluževati lastnih računskih tabel. Pri štajerskih moštih je izboljšanje z vodo sploh nepotrebno. Višek kisline izqine navadno s predelovanjem. Ako to ni slučaj, se še vedno lahko razkisa.

V nastopnem so za spodnještajerske občine določene najvišje meje sladkorja za izboljšanje mošta, ki splošno na določilih nemškega zakona o vinu.

Kreis Marburg. Do 90 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo sledeče občine: Gonobitz, Plankenstein, Lapriach, Hagau, Pöltebach, Wachsenberg, Preichau, Wurz in Zellnitz a. d. Drau.

Do 95 stopinj Oechsleja smejo izboljšati: Jahring, Frauheim, Kötsch, Raß, Ober-Pulsgau, Ranzenberg, Hohlenstein, Schober, Schleinitz in Windisch-Feistritz.

Do 100 stopinj Oechsleja smejo izboljšati nižje našteje občine: Gams, Frauenberg, Lembach, Georenberg, Jakobstal, Oberkumigund, Egidi I. d. B., Leitersberg in Witschein.

Kreis Peltau. Do 85 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Burgstal I. d. B., Dornau bei Peltau, Dornberg, Kirchberg I. d. B., Maxau, Steinperg, Strahleck in Wittmannsberg.

Do 90 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Benedikten, Bergneustift, Großsonntag, Jörgendorf, Leonhard I. d. B., Mallenberg, Margareten bei Peltau, Monsberg, Peltau, Schiltern in Winterdorf.

Do 95 stopinj Oechsleja smejo izboljšati občine: Ankenstein, Thomasberg, Unterbüheln in Wurmburg.

Do 100 stopinj Oechsleja smejo izboljšati občine: Allerheiligen, Friedau, Haslach I. d. Kollos, Kaag bei Friedau, Kaisersberg, Lichtenegg I. d. Kollos, Sauritsch in Treun.

Kreis Radkersburg. Do 90 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Negau, Süssenberg, Abstatt, Klein-Sonntag, Staintal in Zesendorf.

Do 95 stopinj Oechsleja lahko izboljša občina Rohhof.

Do 100 stopinj Oechsleja smejo izboljšati občine: Luttenberg, Oberradkersburg in Bad-Radein.

Kreis Cilli. Do 85 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Anderburg, Cilli, Praßlau, Neukirchen, Hocheneegg, Heilenstein, Packenstein, Rabenberg, Sachsenfeld, Schönstein, Tüchern, Tüfer in Wöllan.

Do 90 stopinj Oechsleja smejo izboljšati občine: Bärental, Bad-Neuhaus, Erlachstein, Ponigl, Rohitsch-Sauerbrunn, Rohitsch, Süssenheim in Windisch-Landsberg.

Kreis Rann. Do 85 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Steinbrück, Ratschach-Johannistal, Brückel, Kapellen, Sawenstein, Buchern, Laak, Lichtenwald, Montpreis, Arch, Bründl, Radelstein in Siegersberg.

Do 90 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Munkendorf, Zirkle, Peilenstein, Reichenstein, Hörberg, Pitschenberg, Arnau in Drachenburg.

Do 95 stopinj Oechsleja lahko izboljšajo občine: Königsberg, Reichenberg, Soole, Gurkfeld-Videm in Haselbach.

Do 100 stopinj Oechsleja se lahko izboljša v občinah: Wolfsgrund, Dittmannsberg in Wisell.

ropske gospodarske skupnosti imata samo en cilj, ki gre za tem, da se z lastno močjo in skupnim delom zviša življenjske razmere evropskih narodov.

Zamenjava koruze za ječmen v gospodarskem letu 1943/44

Država potrebuje za važne industrijske svrhe večjo količino koruze v zrnju, ki jo mora domovina v kratkem času oddati. Da bi se to količino koruze našemu kmetijstvu odvzelo, ne da bi pri tem trpela reja in pitanje svinj, se je uvedla akcija za zamenjavo koruze za kvalitativno visoko stoječ ječmen. Urad OBF bo pridelovalcem sporočil, koliko koruze bo vsaka kmetija morala pri pravični razdelitvi oddaje pripraviti za zamenjavo. Zamenjava se bo vršila tako, da bo kmet, ki odda koruzo, lahko takoj prevzel in odpeljal isto količino ječmena. Pogoji zamenjave so z ozirom na ceno tako ugodni, da je upati, da bodo kmetje zamenjali več koruze za ječmen, kakor se jim bo predpisalo. Ječmen zdaleka nadkriljuje koruzo po redilnih snoveh, predvsem pa po prebavljivosti in kot krma za rejo in sicer v mnogih ozirih.

Kmetje pri tem ne bodo dobili samo kakovostno visoko stoječa krmila v isti težini, temveč bodo napravili celo dobro kupčijo. Dobili bodo za 100 kg luščene koruze 28 RM, za 100 kg koruze v strokih 21 RM, in sicer do 30. novembra 1943, po 1. decembru 1943 pa 22,40 RM. Protidobava v ječmenu, ki jo dobi pridelovalec od svojega nakupovalca koruze, stane 22 RM za 100 kg. Na ta način dobi kmetovalec, ki v okviru oddajne obveznosti odda 100 kg koruze, kot protidobavo 100 kg ječmena in še 6 RM kot razliko v cenah. Pridelovalec, ki odda 100 kg koruze na koruznih strokih, dobi do 30. novembra 75 kg ječmena in znesek 4,50 RM, po 1. decembru pa 80 kg ječmena in vsoto 4,80 RM. Kmetije, ki še niso zadostile svojim letošnjim oddajnim predpisom v pogledu oddaje ječmena, naj opustijo oddajo ječmena v višini, ki je kot protidobava za oddajno koruzo potrebna. Na ta način ostane količina ječmena pri kmetih primerna. Ta količina se pa prizna kot oddana in pridelovalec dobi v takem primeru za oddano koruzo 28 RM za 100 kg.

Pri tako ugodnih zamenjavalnih pogojih se mora pričakovati, da bo vsak kmet storil svojo dolžnost ter zamenjal predpisano mu količino koruze za enako količino ječmena.

Kaj je treba vedeti o domačem klanju živine?

Bližamo se času domačega klanja ter je radi tega potrebno, da se spomnimo vseh določil, ki so v tej zadevi izšle in so še v veljavi. Je pač tako, da tudi pri klanju domačih živali nepoznavanje predpisov ne štiti pred kaznijo.

Pod domačim klanjem je razumeti vse klanje svinj, goved, telic in ovac, ki se ne vršijo potom obrti. Ta klanja so namenjena za samooskrbo. Prošnje za dovoljenje za domače klanje se mora predlagati pri izdajalnici živilskih kart. Klanje se sme vršiti samo po prejemu dovolila, in sicer samo v roku, ki je v klavnem dovolilu odrejen. Na podlagi dosejle dosežene povprečne klavne teže veljajo v posameznih področjih Reich-a različne računске težine.

Za Gau Steiermark in Spodnjo Štajersko znaša enotna računska težina 100 kg.

V letu domačega klanja 1943/44. smejo kmetijski in nekmetijski samooskrbovalci za vsakega k samooskrbi spadajočega pripadnika samooskrbovanega hišnega gospodarstva klati za 52 tednov pripadajočo količino in sicer za osebe nad 6 let 50 kg žive teže = 40 kg klavne teže, za osebe izpod 6 let 25 kg žive teže = 20 kg klavne teže.

Leto domačega klanja 1943/44. naj se pri samooskrbovancih ne računa čez 12. november 1944.

Nakup in prodaja izdelkov iz domačega klanja sta prepovedana. Isto velja za zamenjavo ali kako drugačno prepustitev izdelkov iz domačega klanja za kako obrtno ali poklicno protistoritev.

Pri klanju v sili ali pri klanju bolne živine, se mora zaprositi za dovoljenje za klanje takoj po klanju, ako se to prehodno ni moglo zgoditi.

Pri uničenju ali izgubi še razpoložljive zaloge iz domačega klanja, se nadaljnje dovoljenje ali

GOSPODARSTVO

Načela evropske gospodarske skupnosti

Znani gospodarski strokovnjak, ministerjalni ravnatelj profesor dr. Hunke, ki je tudi predsednik razstavnega sveta nemškega gospodarstva, je govoril pred družbo berlinskih prijateljev Nemške akademije o nemški gospodarski politiki. »Štajerski Gospodar« je v svoji zadnji izdaji objavil njegove glavne misli, ki so se nanašale na načelne probleme novega nemškega gospodarstva. V drugem delu svojega govora se je pa Hunke bavil z nemško gospodarsko politiko v okviru evropske gospodarske skupnosti, kar je brezdvomno tudi važno in aktualno. Predvajatelj je v svojih izvajanih podal podobo, ki jo ponavljamo v sledečih točkah.

1. Zahteve Nemčije, imeti v Evropi red in vodstvo v svojih rokah, predstavljajo izraz veličine nemškega naroda in nemških storitev za varnost kontinenta. Pri tem ne gre za nikakšno zahtevo po oblasti in tudi ne za poskus izzemanja narodov. Gre samo za izločitev sil, ki so evropskemu prostoru tuje in za zopetno vpostavitve sodelovanja med sosedi.

2. Principu evropske življenjsko-prostorne skupnosti odgovarjajoče, je tudi politična zahteva Nemčije napram evropskim narodom najnižja zahteva, ki stremi za gospodarsko in vojaško varnostjo, to se pravi, da zahteva vsakočasen dostop k dobrinam, ki so za življenje važne ter izčrpanje produktivnih sil Evrope za skupno obrambo. Evropski narodi imajo v ostalem pravico, da

svoja gospodarstva vzdržujejo po avtonomnih načelih.

3. Evropska gospodarska skupnost sloni na priznanju principa vzajemnosti in na načelu trajanja v meddržavnih gospodarskih razmerah. Predstavljanja, ki si jih dela evropska javnost o meddržavnih gospodarskih stikih, da živi Nemčija od plenjenja v Evropi, so napačna. Upoštevante trgovskih bilanc evropskih držav in nemške izvozne bilance dokazujejo, da dobavlja Nemčija sedaj več kakor pred vojno in da je pasivnost klirninga v bistvu političen pojav, ki ima svoj izvor v dejstvu, da vodi Nemčija za vso Evropo boj zoper sile, ki jim je evropski prostor tuj. Nemčija ne pleni v Evropi, pač pa omogoča, da tudi med vojno funkcionirajo ostala evropska gospodarstva.

4. Nemške izkušnje in nemške storitve nudijo možnost za razvoj evropskih produktivnih sil. Izraz te a dejstva so: dobave kmetijskih strojev in industrijsko-investicijskih dobrin, odobritve kreditov, plačevanje zadostnih cen, šolanje strokovnjakov v Nemčiji ter medsebojno zamenjevanje pridobljenih izkušenj.

5. Nemčija tudi po vojni ne bo več kupovala po načelih liberalne trgovinske politike, temveč po potrebah evropske gospodarske skupnosti. Evropska gospodarska skupnost nikakor ne namerava prekiniti gospodarskih stikov z državami izven Evrope. Bolj verjetna je dozdevnost, da se bo radi popolne zaposlitve Evrope ter s tem povzročene višje potrebnje celo dvignila prekomorska zamenjava blaga, akoravno se bo življenjsko-potrebne dobrine kupovalo v prvi vrsti iz področja evropskih narodnih gospodarstev.

6. Nemška gospodarska politika in politika ev-

PK-Kriegsbericht Gronefeld (Sch)

Stellungswechsel ist befohlen

Wenn eine Kanone der schweren Batterie in aller Eile aus der Feuerstellung gezogen werden muß, ist jede Hand willkommen, die mit zupacken kann

GOSPODARSKE VESTI

× Kože vseh vrst je treba oddajati. Med najvažnejše surovine, ki jih predeluje oboroževalna industrija pri izdelovanju zaščitnih in toplih oblačil za vojake na frontah, spadajo kože vseh vrst. Med temi so posebno važne kože kuncev, divjih zajcev, divjačine ter ovčje in kozje kože. Pa tudi kože od mačk se ne smejo uničevati. Kože vseh vrst se morajo po odredbi urada Reichsstelle für Lederwirtschaft oddajati. Kdor se tej oddajalni obvezi ne bi pokoraval, bo kaznovan. Da bi se vsem prebivalcem tudi po mestih omogočila oddaja kož malih živali v svežem stanju, je Reichskommissar za uporabo starega materiala spozumno s pristojnimi ekupinami obvezal vse trgovine divjačine in perutnine, da morajo sprejemati kože. Take oddajalnice kož so vidne po posebnem plakatu, ki je nameščen pred lokalom. Vsakdo torej lahko tekom 24 ur odda svežo kožo pri takih oddajalnicah, ki jo tudi predpisno plačajo. V to svrhu mora biti koža sevda nepoškodovana. Višina cene se ravna po kakor koli koži. Rejci kuncev in kmetovalci poznajo odjemalce kož, pa naj si bodo trgovci kož ali pa organizacije s svojimi zbiralnici, oziroma društva. Ta ureditev sprejemnic za kože po mestih pri trgovcih za divjačino in perutnino naj ne spremeni dosedanjega načina uporabljanja kož.

× Razstava perutnine in malih živali v Romuniji. Romunski sindikat za rejo perutnine in malih živali priredi še ta mesec v Bukarešti veliko razstavo, na kateri bodo zastopani vsi okraj Romunije.

× Napredek romunskega ribolova. Romunsko časopisje poroča, da je Romunija leta 1942. samo v Črnem morju nalovila 3.094.238 kg rib. S tem plemenem je količina nalovljenih rib po letu 1933. zopet prekoračila tri milijone kilogramov.

× Reja kuncev v Bolgariji. Možnost za dobro prodajo produktov, ki jih daje reja kuncev, je v Bolgariji omogočila lep razvoj te postranske panoge gospodarstva. Ponekod so si kmetije uredile cela vzrejališča kuncev, med katerimi ne pramankuje dragocenih plemen. Največje je zamenje za kunce angorške pasme, ki bo pa rodila uspehe šele tedaj, ko se bo primerno razvila. Kunce za plemo uvažajo Bolgari iz inozemstva.

je predčasno izdaje mestnih kart in kart za nast je tedaj lahko izda, če je prišlo do uničenja ali izgube brez krivde, na primer potom požara, letvine itd. Pri pregledu takih predpogojev je najstrožje postopati. Pokvarjenje je vedno posledica lastne krivde in zanikernost; posledice mora prizadeti nositi sam. V interesu vsakogar je torej, da se zaloge mesa svrhl primerno hrani in čuva.

× Skromna žetev bombaža v Turčiji. Žetev turškega bombaža, ki so jo prvotno cenili na 200 tisoč bal, bo baje v najboljšem primeru vrgla komaj 180 tisoč bal. Turčija namerava od tega pridelka prodati večjo količino v Slovaško, kjer bo v zamenjavo kupila sladkor. Bombaž predelujejo Turki večinoma sami, v kolikor to zmore lastna industrija, ostalo pa oddajajo v predelavo madžarski tekstilni industriji, ki jim ga potem vrne v predelanem stanju kot tekstilno blago.

× O produkciji rožnega olja v Bolgariji. Akoravno so množični bolgarski kmetje opustili gojitev rož ter prešli na bolj dobičkanosno kmetijsko produkcijo, je Bolgarija lani pridelala še 1,5 milijona kg rožnega olja. Letos je ta produkcija zdrknila na 900.000 kg. Cena kg rožnega olja je bila pred vojno 35 tisoč levov. Danes je narasla na 80.000 levov. Da gojitev rož ne bi še bolj nazadovala, je vlada izdala odlok, ki prepoveduje vsako opustitev obstoječih nasadov rož, ki jih je treba vzdrževati v interesu izvoza.

× Argentinsko tolmačenje trgovinskih pogodb. Argentinsko zunanje ministrstvo je nedavno odgovorilo angleški vladi na njeno vprašanje glede nacionalnega zadržanja Argentinije. V dotičnem poročilu se navaja, da ima trgovinska pogodba, ki jo je Argentinija sklenila z Anglijo, popolnoma gospodarski značaj, ki se ga ne more povezati z zunanepolitično orientacijo Argentinije, kakor je to poskušal angleški urad za zunanje zadeve.

× Nazadovanje produkcije pšenice. Severoameriško kmetijsko ministrstvo je ugotovilo, da je letošnji svetovni pridelok pšenice širok zemeljske oble z izjemo Rusije in Kitajske, nazadoval za 12 odst. napram lanskemu letu. To nazadovanje sloni v glavnem na omejitvi pridelovanja pšenice v Zedinjenih državah Severne Amerike. Pridelki Evrope so dali večje količine, kakor vsa minula štiri vojna leta.

× Novi bolgarski bankovci. V Bolgariji so umaknili iz prometa bankovce po 1000 in 5000 levov, nakar je državna banka stavila v promet nove bankovce po 1000 levov, ki so jih izdelali leta 1942.

× Uvedba petdnevne delovne obveze v Romuniji. Romunska vlada je uvedla za vse moške državljane v starosti od 21. do 60. leta petdnevno obvezno delovno službo. Z isto odredbo so hkrati obvezali vse lastnike vozil, da morajo staviti v letu dva dni vsak svoj voz za javna dela na razpolago.

× Švica ima dobro sadno letino. V Švici smatrajo letošnji pridelok sadja za ugoden. Namiznih jabolk so nabrali 11 tisoč vagonov po 10 ton, kar je več kakor dvakrat toliko kakor lani. Sadja za izdelovanje sadne pijače bo kakih 15 tisoč vagonov. Namiznih hrušk bo 640, sliv pa 718 vagonov.

Dr. F. J. Lukas:

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

41. Stunde.

Schiffszusammenstoß bei Sachalin.

Japanischer Dampfer gesunken.

Tokio. An der Ostküste stießen am Donnerstagabend bei starkem Nebel zwei japanische Frachtdampfer zusammen. Der 5449 Tonnen große Dampfer »Tokusan Maru« wurde dabei so schwer beschädigt, daß er kurze Zeit darauf versank. 26 Mitglieder der Besatzung wurden gerettet, während 18 Mann als verloren gelten.

Bamberg. Tragischer Ausgang eines Scherzes. Auf der Dorfstraße spielte ein 16jähriger Bursche mit einem Gewehr. Plötzlich löste sich ein Schuß und die Kugel drang dem fünfjährigen Bauernsohn Hans Dörfler durch die Schulter in die Lunge. Obwohl das bedauernde Kind sofort in das Krankenhaus eingeliefert wurde, konnte es nicht mehr am Leben erhalten bleiben, da es auf dem Transport schon zu viel Blut verloren hatte.

Größeres Grundstück, zirka 9000 Quadratmeter, im ganzen oder geteilt, Nähe Graz, günstig zu verkaufen.

Gemischwarenhandlung, 15 km von Graz, um 50 RM monatlich zu verpachten. Landwirtschaft, 7 km von Graz, 14 Hektar, jährlicher Pachtzins 1500 RM.

Scherzfragen.

1. Welche Rosen haben keine Dornen?
2. Welche Affen klettern nicht?

× Stanje premogovne industrije v Turčiji. Po poluradnih poročilih so v Turčiji v času med januarjem in majem t. l. dvignili produkcijo črnega premoga od 210 tisoč ton povprečne mesečne produkcije na 260 tisoč ton. Tudi pridobivanje rjavega premoga se je dvignilo od 22.300 ton mesečne povprečnine na 27.800 ton. Celotna turška premogovna produkcija se je torej dvignila za 25 odst. napram lanskemu letu.

× Finska je imela dobro letino. Finsko kmetijstvo spravlja svoje pridelke. Žetev je boljša od lanske ter bo lahko do 70 odst. krila vse domače prehranjevalne potrebe. Z obdelovanjem zemlje za zimsko setev so tudi že začeli.

× Romunska rečna plovba. V romunskem uradnem listu je objavljen zakon, ki pooblašča trgovsko upravo romunske rečne plovbe, da nabavi v romunskih ladjedelnicah 45 novih transportnih ladij. V imenovanu svrhu je dovoljenih 1750 milijonov kredita iz državnih sredstev.

× Romunski pridelok koruze. V Romuniji ravnokar spravlja koruzo, ki je poleg pšenične žetve za romunsko gospodarstvo velike važnosti. Radi suše je letos pridelok samo povprečen ter je dal hektar koruzne njive samo 1500 do 2000 kg. Ta količina je pa še vedno nekoliko večja, kakor jo je dal lanski pridelok. Letošnja letina bo zadostovala za prehrano prebivalstva doma, težko bo pa od tega kaj ostalo za krmo, še manj pa za izvoz. Vlada priporoča svojim kmetom, da uporabljajo v krmilne svrhe grah, ki se ga je letos pridelalo veliko več kakor ga lahko konzumira domača potreba, izvoz pa trenutno tudi ne pride v poštev.

× Zdravilno rastlinstvo na Hrvaškem. Na vzpodbudo ministra za narodno gospodarstvo, bodo na Hrvaškem uvedli načrtno gojitev zdravilnih rastlin. V prvi vrsti je predvideno državno posestvo Nov. Dvori, kjer bodo že prihodnje pomlad v to svrhu obdelali nad dva hektarja zemlje. Semenje pride iz tujine. Prizadevanja gredo razen tega tudi za tem, da se v Primorju dvigne staro in že od nekdanj vpeljano zbiranje divje rastočih zdravilnih rastlin, ker je ta del gospodarstva v času italijanske okupacije znatno nazadoval.

× Uvoz brusnic iz Finske. V mirnem času je Finska izvozila letno do 7000 ton brusnic v Nemčijo. Odkar traja vojna, je pa ta uvoz izostal, ker je Fincem primanjkovalo delovnih sil, ki bi po obsežnih finskih gozdovih nabirali ta gozdni sadež. Letošnja žetev brusnic je pa bila tako ugodna, da je Finska zopet v stanju, nekaj brusnic izvoziti. Tako bo te dni odšlo kakih 1000 ton tega gozdnega sadeža v Nemčijo.

× Popis modre galice v Romuniji. Romunska vlada kontrolira vse zaloge modre galice, pa naj se nahajajo pri kmetovalcih, zadrugah, sindikatih, gospodarskih zbornicah itd.

Ausschnelden! Izrezatli!

3. Wie erhält man Ochsenfleisch einige Jahre frisch?
4. Warum ruft der Kuckuck in Deutschland niemals nachmittags?
5. Welche Klavierspieler spielen mit der Nase?
6. Wer kann sagen, er ist mein Sohn, und ich bin doch nicht der Vater?
7. Wohn geht man, wenn man 28 Jahre alt ist?
8. In welchem Monat essen die Bauern am wenigsten?
9. Welche Leiter hat keine Sprossen?
10. Welches ist das stärkste Getränk auf Erden?
11. Welche Schuhe braucht man nicht zu besohlen?
12. Warum frißt der Sperling eher einen Liter Hafer als ein Pferd?
13. Wer hat die meisten Reisen um die Erde gemacht?
14. Wie oft kann man ein Ei von hundert wegnehmen?
15. Warum ist es unmöglich, eine Glasflasche in einem leeren Sack zu zerschlagen, selbst wenn man diesen mit aller Kraft an eine Mauer schlägt?
16. Wie viele Bogen braucht der Geiger beim Spiel?
17. Wie spricht man in England über die Deutschen?
18. In welchem Monat mäht man Heu?

MALE VESTI

* Führer je sporočil dne 10. oktobra o priliki kitajskega državnega praznika prezidentu Vang-čingvaju svoje pristrčne brzojavne čestitke.

* Novi grobovi v gaju junakov v Laufen-u. V Ortsgruppi Laufen so pripravili v gaju junakov spominsko proslavo za padle junake ter jim postavili spominske napisne deske. Gre za na fronti padle domačine Josefa Globotschnika, Radovana Predownika, Stanislava Jakoba in Franza Satschnika, ki so pokopani daleč tam na vzhodu. Lepe in dostojne proslave so se udeležili svojci za domovino padlih junakov, odred Wehrmannschaft-a, mladinska organizacija Deutsche Jugend, funkcionarji Ortsgruppe ter veliko število prebivalstva. Med petjem himne je Ortsgruppenführer položil vence na spominske table pokojnih junakov.

* Hrabri Spodnještajerci. Sanitarna vojakinja Richard Ulaga in Ladislaus Komar iz Ortsgruppe Tüchern, sta za hrabro obnašanje na vzhodni fronti dobila odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse. Isto odlikovanje je dobil za hrabrost na bojišču vzhodne fronte Gefreiter Alois Menhart iz Georgenberg-a, ki se je odlikoval pri nekem naskoku na sovražnika.

* Odlikovan Spodnještajerc. Iz trga Tüffer poročajo, da imajo med svojimi domačini sedaj že drugega fanta, ki je dobil vidno odlikovanje za hrabrost na bojišču. Gre za Othmar Laurentschitsch-a, ki služi kot Gefreiter v nekem sanitetnem oddelku in je bil nedavno odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Druga oblačilna karta razveljavljena. Dne 31. avgusta 1943 je bila razveljavljena druga oblačilna karta. Kot zadnji rok za veljavnost punktov, ki so jih trgovci na drobno že prevzeli od imenovanih kart, veljajo samo do 31. oktobra t. l. Po tem času izgubijo imenovane oblačilne karte vsako veljavo.

* Zaščita uličnih pasantov med letalskimi alarmi. Pri letalskih alarmih morajo hiše in podjetja zaščito iskajoče ulične in cestne pasante, v kolikor imajo prostora na razpolago, sprejemati in jih pustiti v svoja zaklonišča. Ta ugotovitev ima svoj izvor v tozadevnem odloku letalskega ministra in vrhovnega poveljnika vojnega letalstva. Tudi če ni dovolj primernih zaklonišč na razpolago, se mora pasantom cest in ulic, ki jih je alarm zatekel na prostem, omogočiti svoboden vstop v prostore hiš, podjetij itd., ki nudijo vsaj zaščito zoper drobce, ki jih povzročajo streljanje flak-artilerije. Isti odlok ponavlja hkrati odredbo, da morajo med letalskimi alarmi biti hišna vrata, ki vodijo v večdružinska poslopja, odprta, kjer pasanti iz ceste pri potrebi lahko iščejo varnost.

* Kako zaščitimo radio-aparate pri letalskih alarmih? Radio-aparati so zelo občutljivi. Pri pa-

danju bomb, ki hišam sploh niso škodovale, se je tu pa tam pokvarilo veliko aparatov, ker zadostuje močnejši pretres, da ta komplicirana tvorba odpove nadaljnjo funkcioniranje. Najbolje je pri letalskih alarmih postaviti aparat na tla, da ne pade s kakega podstavka.

* Kako morajo vojaki sestaviti svoje testamente? Za vojake veljajo pri sestavljanju testamentov nekoliko olajšane oblike. Takozvani vojaški testament, ki ga lahko sestavijo tudi nedoletni vojaki, izgubijo svojo veljavo leto dni po izstopu vojaka iz mobilnih čet. Razločevati je tri vrste vojaških testamentov. 1. Lastnoročno napisane in podpisane. 2. Samo lastnoročno podpisane ter po pričah overovljene. 3. Javne vojaške testamenta, o katerih se je sestavilo pismene zapiskne. Ta olajšana oblika velja samo za testamente v sili, da se omogoči spoštovanje zadnje volje vojakov. Temeljna določila o vojaških testamentih s tem niso prizadeta. Na opisane načine sestavljeni testamenti so veljavni samo tedaj, če je po slučaju podedovanja z gotovostjo računati, da predstavlja dokument vojakovo poslednjo voljo. Razen tega sta važni še dve novosti. Testament, ki je bil napravljen pred mobilizacijo in ni bil veljaven, ker ni bil pravilno sestavljen in ga meščansko pravo ne bi priznalo, se bo odslej priznal kot vojaški testament, če zapustnik izgubi življenje kot vojak. Izjema v tem bi bila samo, če bi zapustnik svoje mnenje o testamentu medtem bil spremenil. Vojak lahko sporoči svojo poslednjo voljo tudi osebno ali pa z davanjem znakov, ako je v sili. Težko ranjen vojak lahko svojemu tovarišu zaupo svojo poslednjo željo. Tak testament ne velja, če živi zapustnik še dalje kakor tri mesece od dneva določanja testamenta. Ustno izjavljeni testamenti stopijo v veljavo šele tedaj, ko so zapuščinska sodišča ugotovila, da so njihove vsebine prišle neizpremenjene v domovino.

* Lepite znamke v desni gornji kot plemskih ovitkov! To zahtevajo predpisi poštne uprave, ki hkrati olajšajo poštним uradom uničenje znamk z udarom poštnega žiga. Vsako lepljenje znamk po drugih kotih, ali pa celo na obratni strani ovitka, dela poštam, ki so ogromno zaposlene, nepotrebno delo. Poštam povzroča več dela tudi lepljenje znamk malih vrednot, kakor na primer 12 znamk po en pfenig na pismo. Z ojašanjem dela poštam koristimo sebi in skupnosti.

* Nemško-mandžurska trgovinska pogodba. 11. oktobra t. l. je bila podpisana v Hsinkingu tretja pogodba za nadaljevanje nemško-mandžurskih trgovinskih odnošajev. Za Nemčijo sta podpisala poslanik Wagner in državni svetnik Wohltat, za mandžursko vlado pa zunanji minister Li So Keng.

* Za vzdrževanje ljudskega zdravja. Delovna seja nemškega društva za kirurgijo, ki ravnokar

zaseda v Dresden-u in se je udeležuje veliko število nemških kirurgov iz vseh Gau-ov prostrane Velike Nemčije, je dosegla svoj višek s sprejemom pri Oberbürgermeister-ju dr. Nieland-u v slavnostnih dvoranah rotovža v Dresden-u.

* Nove poštna znamke Generalnega gubernementa. Nemška pošta bo izdala dne 26. oktobra 1943, na dan obletnice ustanovitve Generalnega gubernementa, znamko za deset zlotijev v novi okvirni risbi, in sicer v rjavi barvi z napisom »Deutsches Reich — Generalgouvernement«. Osnutek je narisal grafik Geßner, ki je uslužben pri državni tiskarni v Wien-u.

* 70letni železniški sprevodnik. Na glavnem kolodvoru v Leobnu opravlja službo sprevodnika 70letni Lorenz Kamper. Mož služi prostovoljno, ker se zaveda, da radi vojne primanjkuje moških delovnih sil ter je po zaslugi svoje telesne in duševne svežosti v opravljanju svojih službenih dolžnosti toliko vreden, kakor njegovi mlajši tovariši.

* Zaslužena kazen. 7. oktobra je bila usmrčena 43letna Margarethe Srebernik iz Graz-Liebenau-a, ki jo je posebno sodišče v Graz-u obsodilo kot ljudskega škodljivca na smrt. Kot poštna strokovna delavka je kradla pakete, namenjene vojakom na fronti. De! ukradenih živil se je vsled njene zanikrnosti pokvaril.

* Silka bivšega Schuschnig-ovega tajnika. Budimpeštanska policija je aretirala nekoga slerpa, ki je nastopal kot baron Peter-Fröhlichthal-Brenner in je bil baje tajnik zadnjega avstrijskega Bundeskanzler-ja Schuschnigg-a. Ta mož je kot rezervni nadporočnik bivše avstro-ogrske armade med svetovno vojno v zaledju v Galiciji poneveril večjo vsoto ter bil zato obsojen na 19 mesecev ječe. Pozneje je bil radi goljufij in ponarejanja dokumentov kaznovan v Wien-u in Budimpešti. Leta 1934. je pri cestnih bojih ustrelil nekoga nacionalsocialističnega Gruppenführer-ja in je moral pobežniti. V zadnjem času je živel pod krivim imenom na Madžarskem.

* »Dorfmachinengemeinschaft« v Leonhard (Büheln). Na dan proslave za uspešo žetev so v Leonhard-u l. d. B. otvorili takozvano Dorfmachinenhalle za kmetijske stroje. Po petju in nekaj mladine je Ortsbauernführer Samitz podal poročilo o storitvah in letošnji letini. Z zadovoljstvom je ugotovil, da je tudi Leonhard storil svojo dolžnost napram državi. Nato se je prebivalstvo zbralo pri Maschinenhall-l. kjer je bilo postavljenih kakih 60 kmetijskih strojev, ki bodo odslej Ortsgruppi za obdelovanje kmetij na razpolago. Ortsgruppenführer je nato naglasil, da je ustanovitev strojne skupnosti delo skupnosti vseh kmetov ter se je zahvalil Kreisführer-ju Bauer-ju in Kreisbauernführer-ju Straschill-u za pomoč, ki je omogočila nabavo.

19. Wer wird selbst im Wasser nicht naß?
20. Welches Tier ist ein Muster an Genügsamkeit?
21. Welches Wort wird immer falsch geschrieben?
22. Herr Müller hatte sechs Töchter und jede Tochter hatte einen Bruder. Wieviel Kinder hatte Herr Müller?
23. Wo sitzt man, wenn man in die Schule geht?
24. Wo gibt es die meisten Soldaten?
25. Es schwamm ein Mühlstein auf dem Wasser, da saßen drei Männer darauf; der eine war blind, der andere lahm, der dritte nackt; der blinde sah einen Hasen, der Lahme lief ihm nach und fing ihn, der Nackte steckte ihn in die Tasche. Was ist das?

Wörter.

- Ausgang (m) (Ende) — konec
Besatzung (w) — posadka
Bogen (m) — lok
daraus — iz tega
doch (dennoch) — vendar(še)
Doppelsohle (w) — dvojni podplat
Egge (w) — brana
einliefern (bringen) — pripeljati (v bolnišnico), spraviti
einpacken — zaviti
Esse (w) — ognjišče, dimnik
Frachtdampfer (m) — tovarni parnik
Geiger (m) — goslar
Gemischtwarenhandlung (w) — trgovina z mešanin blagom.
Genügsamkeit (w) — zadovoljnost
Gesprächsübung (w) — govorna vaja
Gewehr (s) — puška
Giraffe (w) — žirafa
Grundstück (s) — zemljišče

- günstig — ugoden, -a, -o
Hektar (s) — hektar
Heu (s) — seno
japanisch — japonski, -a, -o
klettern — plezati
Kuckuck (m) — kukavica
Küste (w) — breg, obrežje
lahm — hrom
Landwirtschaft (w) — kmetija, kmetijstvo
lösen (sich loslösen) — sprožiti se
Lunge (w) — pljuča
mähen — kositi, žeti
mitnehmen, ich nahm, ich habe genommen — s seboj vzeti, vzel sem s seboj
Muster (s) — vzorec, obrazec
Mühlstein (m) — mlinski kamen
nackt — nag, -a, -o
Nähe (w) — bližina
necken — nagajati, dražiti
Pachtzins (m) — najemnina
Relieffelder (m) — reliefni podboj (steber)
Rentner (m) — rentir
retten — rešiti
Sack (m) — vreča, žep
schlagen, ich schlug, ich habe geschlagen — biti, tepsti, udariti
Schulter (w) — pleče, rama
selbst (so) — celo
Sprosse (w) (einer Leiter) — klin (pri lestvi)
steif — otpepl, -a, -o; negibčen, -a, -o
Strapassschuh (m) — močen čevlji
Tonleiter (w) — glasovna lestvica
traqisch — traqičen, -a, -o
Transport (m) — prevoz, prenos
verpachten — v zakup dati
versinken — pogrezniti se, potapljati se

- vorsichtshalber — iz previdnosti
zerschlagen, ich zerschlug, ich habe zerschlagen — razbiti, razbil sem
Zusammenstoß — trčenje
zusammenstoßen, ich stieß zusammen, ich bin zusammen gestoßen) — trčiti, trčil sem

Redewendungen.

- kurze Zeit darauf — kmalu nato
als verloren gehalten — veljati za izgubljenega
am Leben erhalten bleiben — pri življenju ostati
frisch erhalten — sveže ohraniti, svež ostati
naß werden — zmočiti se
nachlaufen — teči, letati (za kom ali za čim)
in die Tasche stecken — v žep vtakniti

Antworten zu den Scherzfragen.

1. Die Matrosen.
2. Die Giraffen.
3. Indem man den Ochsen leben läßt.
4. Er ruft immer »Kuckuck«, niemals »nachmittags«.
5. Alle spielen mit ihrer Nase.
6. Die Mutter.
7. In das 29.
8. Im Februar, er hat nur 28 Tage.
9. Die Tonleiter.
10. Das Wasser, denn es treibt mächtige Maschinen und trägt Schiffe.
11. Die Handschuhe.
12. Weil der Sperling kein Pferd frißt.
13. Der Mond.
14. Einmal, denn dann sind es nur noch neunundneunzig.
15. Der Sack ist nicht mehr leer, wenn die Glasflasche drinnen ist.

* **Dvanajsti otrok v spodnještajerski rodbini.** Zaconca Josef in Maria Jaunik v Lorenzen-u am Bachern, sta dne 27. septembra t. l. dobila svojega dvanajstega otroka. Rodila se jima je hčerka, ki je zdrava kakor vseh ostalih deset bratov in sestra, medtem ko je en otrok umrl. Oče je tesar v Lorenzen-u, mati pa nosilka častnega križa za materinstvo.

* **55 in četr milijona RM pri prvi hišni zbirki za KWHW.** Pri prvi hišni zbirki, ki se je vršila dne 12. septembra 1943 za KWHW, se je po začasnih ugotovitvah nabralo 55,241.998.05 RM. Pri isti zbirki lanskega leta se je nabralo 40 mil. 718.276.85 RM. Porast znaša torej 14,523.721.20 RM, to je 35,7 odst.

* **Obdavljenje odškodnin za izume.** Finančni minister je uredil zadevo obdavljenja odškodnin, ki jih podjetja izplačajo svojim uslužbencem za izume. Z veljavnostjo od 1. januarja 1943 se take odškodnine in nagrade obdavljuje samo s polovičnim meznim davkom.

* **Hrvatska trgovska mornarica.** S pomirjenjem dalmatinske obale se hkrati obnovlja hrvatsko trgovsko mornarico. Hrvatska poseduje trenutno 199 jadrnic, 115 motornih jadrnic, 15 motornih ladij in 16 ladij na parni pogon, ki izpodrivajo skupno 13.453 brutoregisterskih ton. Ta tonaža je za hrvatske razmere seveda veliko premala, ker ne zadostuje niti za promet ob jadranski obali in med otoki. Ta primanjkljaj ima svoje ozadje v določilih, ki jih je diktirala Hrvatoma rimska pogodba, ki je bivšo južnoslovansko trgovsko mornarico odstopila v največji meri Italiji. Hrvatoma pa pustila samo nekaj malih ladij do 300 brutoregisterskih ton.

* **Vlakno iz hmeljskih stebelc.** Pred leti so v Nemčiji preizkušali, če se iz hmeljskih stebelc lahko izdelava vlakna. Pri tem se je izkazalo, da so iz istih izdelana vlakna odlična surovina za tekstilne izdelke, ki se lahko uporabljajo kakor lan. Nemčija je danes v pogledu hmelja vodilna v Evropi. Vsako leto se lahko pridobi veliko količino hmeljskih stebel, in sicer brez vseh težav, ker so hmeljski nasadi v gotovih področjih združeni in pridobivanje ne stane mnogo truda, časa in prevoza.

* **Nesramnost slovaških židov.** V zadnjem času so nekateri židje na Slovaškem postali zopet prav drzni. Mnogo jih je skril svoje znake ter nastopajo pod lažnimi imeni s ponarejenimi papirji. Posebno nesramen primer se je nedavno pripetil v Vzhodni Slovaški. Šlo je za ariziranje židovskega podjetja Brauna v Bartfeldu. Njegovi židovski sorodniki so pa izumili način, da bi podjetje rešili. V to svrhu je žid tožil svojo ženo radi preloma zakonske zvestobe ter napravil proces, ki je omogočil prepis očetovstva sina na nekoga popolnoma neznanega Kovača. Na ta način je mladi Braun postal polžid in je lahko pre-

vzel podjetje. Sedaj so pa oblasti odkrile to rafinirano židovsko sleparijo ter bodo napravile red. Kontrola slovaških židov, ki morajo nositi Davidovo zvezdo, se bo pa sedaj primerno zaostrela.

* **Ureditev svobodnih pristanišč na Hrvatskem.** Hrvatska vlada je sklenila preurediti del zemunskega donaveškega pristanišča v svobodno luko. Načrte za povečanje obstoječih svobodnih skladišč, posebno ob Jadranskem morju, bo izdelala posebna uradna komisija.

* **4 kune za eno liro.** Poglavnik je izdal odredbo, da se v pokrajinah, ki so jih izpraznili Italijani in so se priključile Hrvatski, uvede kuna kot plačilno sredstvo. Italijanska lira se bo zamenjala za 4 kune. Pri tem se dovoli državni dodatek 2 kun, ki se odda v obliki zadolžnice hrvatski državni banki. Vse denarne terjatve v tem področju, ki so nastale pred 10. aprilom 1941, je priznati v razmerju 1:3 v kunah. Terjatve, ki so nastale po 10. aprilu 1941 do 9. septembra 1943 v italijanskih lirah, je preračunati po tečaju 1:2. Ta tečaj bo priznan kot zakonit tečaj za zamenjavo, tako, da bo državni dodatek dveh kun za vsako liro smatrat kot izreden državni dodatek.

* **Sijajen razvoj Mandžukuo v zadnjih desetih letih.** Japonsko ministristvo za Veliko Azijo je objavilo statistiko o razvoju Mandžukua, odkar je samostojna država. Uspehi, ki so doseženi na vseh področjih pod umnim japonskim vodstvom v zadnjih desetih letih, so neverjetni. Tako je n. pr. naraslo število prebivalstva od leta 1932. od 30 milijonov na 43 milijonov. Dohodki na davkih so narasli od 335 milijonov na 384 milijonov. Tudi v naložitvi japonskega kapitala v mandžurski industriji je opažati velik korak naprej. Medtem ko je leta 1932. investirala Japonska samo 57 milijonov, so leta 1941. japonski podjetniki vložili že 1,350.000 jenov. Leta 1942. je pa japonski kapital investiral 7,750.000.000 jenov v mandžursko industrijsko gospodarstvo.

* **Židovsko lopovstvo v Severni Afriki.** O delovanju židov v Afriki prihaja vedno več poročil. Židje se zanimajo seveda v glavnem za poslovne zadeve ter izkoriščajo budo prebivalstva, ki je nastala z zasedbo po Anglosasih, v svrhu lastne obogatitve. Predvsem je črna borza trg, ki jim obljubuje največ dobička. Njihovo nastopanje je tako nesramno, da morajo posredovati celo židom naklonjene vojaške oblasti. Iz Rabata poročajo, da so morali tam 11 židovskih trgovcev radi črne trgovine kaznovati z denarnimi kaznimi do 1,5 milijona frankov. Neki židovski veletrgovec je moral v Casablanci oddati pol milijona frankov, znak, koliko ti židje zaslužijo.

* **Smrt 114 let stare žene.** Nedavno je umrla najstarejša žena v Tailandu v Aziji, ki je dosegla redko starost 114 let. Pokojna je pripadala budistični veri ter je živela zelo pobožno. Zapustila je hčerko, ki je stara komaj 85 let.

* **»Afrikanci« v Wartheland-u.** Kakor znano, so Angleži ob izbruhu vojne izgnali Nemce iz Afrike. Tudi kmetovalci so morali svoja z muko in žulji ustvarjena posestva zapustiti. Tucet teh Nemcev iz Vzhodne Afrike je sedaj v Wartheland-u našlo novo domovino. Večina se jih je namreč na področnem delu Wartheland-a. Dva nekdanja lastnika kavnih nasadov pa obdelujeta zemljo v Kreis-u Litzmannstadt.

* **Deca brez staršev in doma.** Kakor piše list »La Bourse Egyptienne«, tava samo v Aleksandriji in v Kairi po cestah 10 tisoč otrok, ki nimajo ne staršev in ne doma. Ta deca krade, pleni in vagabundira ter živi v najslabših moralnih in higijenskih razmerah.

* **75 gramov kruha na dan in osebo na Siciliji.** Iz poročil bequncev, ki so tajno zapustili Sicilijo ter se prekatili do Rima, je razvidno, da so določile anglo-ameriške oblasti na zasedeni Siciliji na dan in na osebo 75 gramov kruha. Delavci prejema nezvišani obrok kruha.

* **Kdo govori najhitreje?** Neki norveški psiholog je raziskoval brzino, s katero govorijo predstavniki raznih narodov. Glede brzine so na prvem mestu Francozi, ki izgovorijo na minuto 350 zlogov. Nemeck izgovori na minuto samo 250 zlogov. Francoza dosega glede brzine samo Japonec, ki izgovori 310 zlogov. Anglež se zadovoljuje z 230 zlogi. Še počasneje govore Rusi (209 zlogov na minuto).

* **Amerikanci uporabljajo dum-dum-strelivo.** Japonski zdravniki so ugotovili na fronti Južnega Pacifika, da uporabljajo Amerikanci v bojih na salomonskem otoku New Georgia dum-dum-streljivo.

* **Angleški izmikači pred sodiščem.** V Londonu so v teku enega samega tedna postavili pred sodišče 2000 oseb, ki so se branile opravljanja vojaško važna dela. Več kot tisoč jih je bilo obsojenih na zapor, med njimi mnogo žensk.

* **Prepoved izvoza egiptovskih cigaret.** Egiptovska vlada je prepovedala izvoz cigaret, in sicer radi pomanjkanja papirja. V Aleksandriji sta ustavili dve cigaretni tovarni svoj obrat.

* **Obvezno delo židov v Romuniji.** Romunsko vojno ministristvo je pozvalo žide letnika 1906, da se javijo v svrhu rekrutacije za predpisano obvezno javno delo. Doslej so bili v Romuniji pozvani že nekateri starejši letniki židov na obvezni delovni rok, ker so židje opozočeni vojaškega službovanja.

* **Ponovna uvedba fašistične zakonodaje v Italiji.** Kakor poročajo iz Italije, je nova Mussolinijeva republikansko-fašistična vlada uvedla ponovno vse tiste zakone, ki jih je bila odpravila vlada izdajalskega maršala Badolgia. Na prvem mestu se nahajajo zakoni za odpravo židovske nevarnosti. Te zakone bodo uveljavili sedaj v izboljšani in poostreni obliki.

16. Drei; den Fiedelbogen und die zwei Ellenbogen.

17. Englisch.

18. Man mäht Gras und niemals Heu.

19. Der Schatten.

20. Die Motte, denn sie frißt Löcher.

21. »Falsch«.

22. Sieben.

23. Man geht und sitzt nicht.

24. Beim Militär.

25. Eine Lüge.

Zungenfertigkeitsschnellsprechspruchübungen.

1. Bernhard Benno Brauns Braunbier-Brauers bei Braunau berühmte Bier-Hymne:

Biedere brave Bierbrauerburschen bereiten beständig bitteres, braunes bayrisches Bier, bekanntlich besonders billiges Bedürfnis brüderlicher, behaglich beisammenbleibender bürgerlicher bayerischer Biertrinker. Bierfeindlich beiörte Bacchusbrüder behaupten bisweilen bestimmt; Bier beherrscht Bayern, berauscht bald, bereitet böses Blut, begründet breite Bäuche, befördert blinden Blödsinn und bricht bedauerlichen Begriffen Bahn.

2. Vor dem Scheibenschießschützenhaus schützen Schützen Schießdistanzen.

3. Der Vormitternachtsnachtwächter spricht zum Nachmitternachtsnachtwächter »Bitte für mich morgen vor Mitternacht zu nachtwachen, ich werde dafür nach Mitternacht nachtwachen«. Der Nachmitternachtsnachtwächter war einverstanden und sagte: »Gut, wirst du für mich nach Mitternacht nachtwachen, bin ich gerne bereit, für dich vor Mitternacht zu nachtwachen, aber nächste Nacht muß du wieder als Vormitternachtsnachtwächter vor Mitternacht nachtwachen und ich als

Nachmitternachtsnachtwächter werde wieder nach Mitternacht nachtwachen, denn Ordnung muß sein«.

4. Es saßen zwei zischende Schlangen zwischen zwei spitzen Steinen und zischten.

5. Wer nichts weiß und weiß, daß er nichts weiß, weiß mehr als der, der nichts weiß und weiß nicht, daß er nichts weiß.

Friedrich der Große und der Beistrich.

Friedrich der Große machte einst einen Schulbesuch. Ein ausgedienter Soldat, der — wie es zu jener Zeit üblich war — als Schullehrer die Kinder unterrichtete, prüfte die Schüler zur leidlichen Zufriedenheit des Königs, der dann den Lehrer fragte, ob er die »zukünftigen Soldaten« nicht auch in den Satzzeichen unterrichtete. Der Lehrer verneinte dies, bestritt deren Wichtigkeit und brummete respektlos in seinen Bart: »Der König ist ein Esel!« Friedrich der Große hörte dies wohl, wollte aber dem Lehrer auf seine Art eine Rüge erteilen. Er winkte einen Schüler zur Tafel und ließ ihn folgenden Satz schreiben: »Der Schulmeister sagt, der König ist ein Esel.« Mit kluger Miene setzte der Schüler hinter »sagt« den Beistrich. Friedrich der Große setzte zwei andere Beistriche so, daß der Satz lautete: »Der Schulmeister, sagt der König, ist ein Esel.« So mußte der alte Soldat erfahren, daß die Satzzeichen doch von großer Wichtigkeit sind.

Wörter.

ausgedient — ..., ki je doslužil; ein ausgedienter Soldat; vojak, ki je doslužil
Bacchus (m) — Bakhus
bahnbrechen — pot utreti, pot delati

bayrisch — bavarski, -a, -o
bedauerlich — obžalovanja vreden; adv.
na žalost

Bedürfnis (s) — potreba
befördern (fördern) — pospeševati

Begriff (m) — pojem
begründen — utemeljiti, osnovati

behaglich — udoben
behaupten — trditi

beherrschen — obvladati
beisammenbleiben — skupaj ostati

Beistrich (m) — vejica
bekanntlich — kakor je znano

berauschen — opijantiti, omamiti
bereiten (machen) — pripraviti, narediti

berühmt — slaven
beständig (immer) — vedno, neprenichoma

bestreiten, ich bestritt, ich habe bestritten — oprekatiti
betören — omamiti, preslepiti

bieder — pošten, vrl
Bierbrauerbursche (m) — pivovarski pomočnik

bisweilen — včasih
Blödsinn (m) — neumnost, nesmisel

Brauer (m) — pivovar
Brauhier (s) — tjavno pivo

brummen — renčati, mrmrati
bürgerlich — meščanski, -a, -o; državljanski, -a, -o

derren (von diesen) — njihov, -a, -o; njih
Distanz (w) — razdalja

Fiedelbogen (m) — lok
Hymne (w) — slavospev, himna

König (m) — kralj
lauten — glasiti se
mächtig — mogočen, -a, -o
Miene (w) (Aussehen) — obraz, lice

* Prislilni pristane ameriških bombnikov na švedskih tleh. 9. oktobra popoldan so morali trije veliki ameriški bombniki zasilno pristati na švedskih tleh. 30 mož posadke je bilo interniranih, letala pa je zaplenilo švedsko vojaštvo.

* Terorizem v Franciji. Kakor poročajo nemški listi iz Francije, je povzročil napad teroristov na francoske železniške naprave veliko nesrečo pri mestu Chalons-sur-Saone. Ta nesreča je izzvala veliko ogorčenje javnosti proti tistim elementom, ki pod plaščem takozvanega patriotizma vrše svoja zločina ter brezobzirno žrtvujejo svoje lastne tojake. Železniška nesreča pri mestu Chalons-sur-Saone je zahtevala človeške žrtve izključno med civilnimi potniki. Nek drug napad na železnico je povzročil škodo izključno Franciji. Iztirjeni in uničeni vagoni nekega tovornega vlaka so vsebovali medikamente in pakete francoskega Rdečega križa za francoske vojne ujetnike v Nemčiji. Tem večja je uteha, ker so nemške oblasti udarile brez milosti po plačancih Londona in Moskve. Tako so zopet obsodile 46 teroristov na smrt. Vodil jih je neki poljski žid, ki je pred vojno prispel v Francijo. Med razpravo se je izkazalo, da so bili ti teroristi tudi običajni kriminalni zločinci, ki so vmes izvrševali tudi vlome v privatna stanovanja.

* Raj za zločince. V državi Georgia v Zedinjenih državah Severne Amerike imajo kaznilnico Alcatraz, ki je še bolj nova. Poslopje je stalo milijone ter je bilo svoječasno hvaljeno kot najmodernejši zavod svoje vrste. Ker je pa nedavno pobegnilo 25 kaznjencev, od katerih je pet mož popolnoma izginilo neznanu kam, je prišla nato uradna komisija, da ugotovi, kako se je to moglo zgoditi. Dotična komisija je pri tem ugotovila sledeče: 1. V kaznilnici so imeli kaznjenci dve žganijski točilnici, žganja pa tudi po celicah ni manjkalo. 2. Jetniki so lahko dobivali omamljive strupe ter bili v stanu prirejati igre na srečo. 3. Med oddelkoma za ženske in moške so obtajale ozke zveze. Če so ženske želele moško družbo, je zadostovalo, da so zahtevale električarja ali pa kleparja. Pri tem je izgledalo, kakor da je večina kaznjencev po poklicu električarjev in kleparjev. Pobege kaznjencev so bili na dnevnem redu. Povsod so bile prežagane palice železnih okenskih rešetk. Tisti, ki so hoteli pobegniti, so se navadno sestali v jedilnici, medtem ko so vse straže pozoprli, nakar so povabili še ostale tisoče jetnikov, ki so pa ponudbo odklonili, rekoč, da se jim v kaznilnici bolje godi, kakor na svobodi.

□ Nemčija na vojaškem področju še ni izpuštila iz rok inicijative niti za trenotek. To ugotovitev je zapisal list »Surs«, ki izhaja v španskem mestu Malaga.

UMNI KMETOVALEC

Oskrbovanje brejih krav

Skrb za nemoten porod in za zdrava teleta se ne začne šele ob porodu, temveč že nekako v drugi polovici brejosti krave. Takrat začne mlečnost popuščati, kar je popolnoma naravno, saj mora materino telo v zmeraj izdatnejši meri skrbeti za razvoj in rast ploda. Od krave, ki naj povzre krepko in zdravo tele, pameten živinorejec ne bo zahteval, da bi imela v tem času še veliko mleka.

Mlečno in suho dobo pri kravi lahko sami urav-

PK-Kriegsbericht Wittke (Sch)

Trotz schwerster Panzerung erledigt Neben zahllosen sowjetischen Panzern wurde auch das neue überschwere sowjetische Sturmgeschütz von unserer Sturmartillerie außer Gefecht gesetzt. Es besitzt eine über 7 Zentimeter starke Panzerung und ist mit einer 15,2-Zentimeter-Kanone bestückt

TO IN ONO

Luna in selitev ptic

Niti najgloblje skrivnosti življenja niso tako nepoznane kakor je selitev ptic. Predvsem pa vzrok za selitev. Če bi šlo za vse ptice, bi rekli, no, gre pač tudi tu za naravni zakon. Toda nepojmljiva skrivnost leži baš v tem, da ta selitev ne obsega vseh vrst ptic; da, niti vseh ptic ene in iste vrste. Med številnimi ugibanji o vzroku samem se v novejšem času nahaja tudi sonce. Toda tudi pri tem ostane odprto še vedno vprašanje, zakaj tudi sončni vpliv ne deluje enakomerno na vse vrste ptic in sploh na vse ptice.

V ozki zvezi z vzrokom je tudi čas selitev. Z razrešitvijo tudi te uganke se je med drugimi še prav posebno pečal nemški učenjak J. N. Dörri. Svojo pozornost je obrnil zlasti na spremembe lune. Pri pajzljivem primerjanju časa luninih sprememb med mlajem in polno luno, se mu je po večletnih opazovanjih odselitve posameznih vrst ptic posrečilo ugotoviti čas odhoda. Čim se na nebu pojavi polna luna, se pričena tudi odselitve ptic. Pri 14 vrstah ptic-selivk se datum odhoda točno ujema s pojavom polne lune. Pri 14 drugih vrstah je ugotovil razliko le enega do dveh dni. Večjo razliko je našel samo pri grlicah, in sicer za štiri dni (Torej zopet vprašanje: zakaj baš pri teh pticah taka izjema?) Potemtakem naj bi polna luna pticam-selivkam služila istotako, kot ladjam morske svetilnik. Posebno zanimivo je pri tem tudi to, da se selitev ob polni luni ujema tudi z luninimi fazami (spreminjanje svetlobnih pojavov) v teku 19 let. Kakor namreč znano, se čez 19 let začne točno mlaj in ščip ob času, kakor pred 19 leti. In tudi to astronomsko pravilo naj velja za čas odselitve ptic-selivk. Ravno ob tem času in tja do Božiča imamo priliko opazovati, če te ugotovitve veljajo tudi za leto izjemnih dogodkov, kakršni so letos.

navamo in določamo s smotrno pripuščanjem k biku. Kot pravilo veljaj, da naj krava vsako leto povzre tele in nato 9—10 mesecev v letu molza, 2—3 mesece pa naj bo suha. Za vime bi bilo zelo kvarno, če bi ga umetno usušili s tem, da bi na enkrat prenehali molziti; to tudi ni potrebno, kar dobo mlečnosti lahko uravnavamo na drug način. Dobre molznice ne bomo pripuščali takoj ob prvem pojanju po teletu, ker bi potem verjetno dajala mleko do drugega teleta, ampak šele po treh mesecih; s tem bomo dosegli, da bo molzna doba med teleti daljša in krava bo pred porodom gotovo presušila. Slabe mlekarice seveda lahko mirno pripuščamo že po dveh mesecih ali celo še prej; pri teh žal ni nevarno, da bi molzle »skoze«.

Prehrana krave v drugi polovici brejosti naj bo kar najbolj naravna. Zelena krma in paša polti, sladko seno in nekaj detelje v zimskem času zadostujeta popolnoma. V tej krmi, ako jo polegamo v zadostni množini, so vse potrebne osnovne redilne snovi, dovolj rudninskih soli, zlasti apna, fosforja in kalija, ki jih rabi materino telo v tej dobi zase, kakor tudi za rastoči plod, posebno za njegovo okostje. Ta krma vsebuje tudi vse potrebne vitamine, one zagonetne spojine, ki so za življenje neobhodne in brez katerih telo ne more izkoristiti zlasti rudninske snovi. Najbolj poznan je vitamin D (vitamine označujejo po črkah); če tega ni, telo ne more izkoristiti apna in fosforja, četudi sta v krmi, kar povzroča mehkokostnost in kostolomnost pri živini.

Ako pa moramo krmiti izprano ali kislo seno, slamo in druge manjvredne nadomestke, moramo skrbeti za dodatke v obliki krepke krme. Najboljša dodatna krma, ki pogosto čudovito učinkuje pri oslabilih, kostolomnih, hirajočih in požavajočih brejih kravah, je in ostane detelja. Krma seveda ne sme biti gnila, plesniva, zmrzla ali drugače pokvarjena; breje krave so v tem pogledu občutljive.

Poudariti moramo, da krave v drugi polovici, zlasti proti koncu brejosti ni dobro preobilno krmiti, ker bi postala predebela in bi se na medenici nabralo preveč masti; ta mast lahko ovira porod, ne glede na to, da je pri preveč krmiljenih kravah tudi plod čisto prevelik. Živinorejcem je znano, da rabi breja krava, ki že malo ali nič več ne

Katastrofalne povodnji pred 10 leti

September leta 1933. je bil mesec vremenskih katastrof. Pričelo se je že koncem avgusta na Kütajskem, kjer so ogromne poplave povzročile, da je bilo začetkom septembra dva milijona ljudi brez strehe. Preko 5000 mest je bilo pod vodo in seveda vse okoliško podeželje. Tudi v naših krajih je september pričel s kritičnim vremenom. Toda do vrhunca kritičnosti v neurju je prišlo ravno na prehodu astronomske ali koledarske jeseni. Kar na več krajih skoro hkrati so se sredi noči utrgali oblaki in lilo je v plohah, da so že do zjutraj vode silno narasle. Ponekod so bila kar cela jezera razlita. Do 25. septembra so bile cele pokrajine poplavljene. Takih poplavnih katastrof na daleč kar preko celih dežel dotlejš še niso pomnili. Tudi Spodnja Štajerska — zlasti Cilli in vsa okolica — je silno trpela. Vode so rušile in odnašale tudi mostove, manjša gospodarska poslopja z živino vred; tudi človeških žrtev je bilo mnogo. Šele po 25. septembru so začele vode vidno upadati in posebno pri nas se je začelo vreme izboljševati. Zadnji dnevi (od 26. septembra dalje) so bili naravnost lepi in topli. — Sploh je bilo leto 1933 še od početka spomladi večinoma deževno. Tudi še ob začetku poletja je bilo veliko več padavin kakor poprečno vsa zadnja leta. Tolažba na lepšo jesen (kakor je bilo v deževnih letih sicer v navadi), se je izjalovila. Izredno zgodaj je nastopilo jesensko deževje. — Radi vpliva vojnih dogodkov tudi na vreme letošnjega leta ne moremo primerjati z onim pred 10 leti. Sploh je pričakovati temeljitih sprememb v dotlejš veljavnem naku o naravnih zakonih perijodicitete, to je ponavljanja dogodkov ali vremenskih pojavov ob gotovem času.

Uči se nemščine!

Mond (m) — luna mesec

nachtwachten — nočno stražo imeti

Nachtwächter (m) — nočni čuvaj

niemals — nikdar, nikoli

nur noch (nur mehr) — le še

prüfen (examinieren) — izprašati

respektlos — nespoštljiv, -a, -o

Rüge (w) — ukor, graja

Satzzeichen (s) — ločilo

schätzen (abschätzen) — ceniti

Scheibe (w) — tarča, kroq

Schlange (w) — kača

Schulmeister (m) — učitelj

Schütze (m) — strelac

treiben, ich trieb, ich habe getrieben — gnati,

uganjati, delati

verneinen — zanikati, odrekati

Wichtigkeit (w) — važnost

winken — pomigniti

zwischen — siktiti

Zufriedenheit (w) — zadovoljstvo

zukünftig — bodoč

zwischen — med

Redewendungen.

Zungenfertigkeitsschnellsprechspruchübungen —

govornilne vaje za največjo spretnost v govorjenju.

einverstanden sein — soglašati

bereit sein — pripravljen biti

üblich sein — običaj je (es ist üblich)

auf seine Art — na svoj način

eine Rüge erteilen — karati, grajati

er winkte ihn zur Tafel — pomigne mu, da naj

pride k tabli

(er gab ihm mit einem Wink zu verstehen, daß

er zur Tafel kommen sollte)

etwas erfahren müssen — izkusiti, izvedeti

er mußte etwas erfahren — moral je nekaj iz-

kusiti

molze, mnogo manj krme kakor nebrega krava, ko najbolj molze.

Hlev naj bo za brejo kravo suh in zračen, raje nekoliko hladen kakor zatohel. Tla stojišča oz. ležišča ne smejo biti preveč nagnjena; biti smejo samo toliko, da lahko odteka seč in nič več. Težka maternica sicer preveč pritiska na nožnico, ki lahko izpade. Marsikateri živinorejec se je že ustrašil, ko je zjutraj nepričakovano zagledal ob zadnici rdečo, kakor klobuk veliko, okroglo kepo. V takem slučaju je treba stajo zadaj toliko zvišati, da bo krava zadaj više stala oz. ležala, kot sprédaj; nožnica, ki smo jo poprej očistili z mlačno vodo in morebiti še namazali s čistim namaznim oljem, bo smuknila sama v prejšnjo lego.

Breja krava se mora mnogo gibati; vezi, ki drže maternico v pravilni legi, so pri takih kravah mnogo bolj čvrste kakor pri onih, ki so stalno zaprte v hlevu. Tudi visoko brejo kravo lahko mimo vprežemo, ne da bi se ball kvarnih posledic; paziti moramo seveda, da je oje ne udarja po trebuhu; če imamo vprežen par, mora biti breja krava na desni strani. Tudi sicer moramo varovati brejo kravo udarcev, zlasti na smrček, ki zelo bolijo in povzročajo po živčni poti motnje v krvnem obtoku maternice in celo zvrženje.

Gibanje pospešuje splošni krvni obtok in s tem ugodno vpliva na zdravstveno stanje krave in razvoj teleta, pa tudi na lego ploda. Čim več se krava giblje, tem laže zavzame plod pravilno lego in tem lažji bo porod.

Marsikdo se ustraši, če proti koncu brejosti vime močno nabrekne; to ni nič hudega, narobe, nabreklo vime je navadno le znamenje dobre molznice. Nepoučeni ljudje pa začnejo v skrbi za vime kravo predčasno molzti in si s tem dvakrat škodujejo: 1. Molža draži maternico na porod in krava povzroča pred časom, ko porod še ni pripravljen in plod še ne leži pravilno. Posledica so težki porodi in poznejše zastajanje plodnih open ali posteljice. 2. Prvemu mleku, mlezivu, ki je drugače sestavljeno kakor navadno mleko, je narava določila tisto posebno nalogo. Ko je plod še ležal v maternici, se je nabrala v teletovem črevesju nekaka smola kot ostanek presnavljanja; prvo mleko je za tele prepotrebno čistilno sredstvo, ki ga očisti te smole ali žlindre; obenem pa ima to mleko razkuževalni učinek ter preprečuje, da se tevre ne okuži z različnimi boleznimi, ki že v prvih dneh preže na teleta. Če tele ne dobi prav tega mleka, je izgubilo naravno zaščito. Prvo mleko mora torej popiti tele; samo če bi bilo zaradi preobilice mleka nevarno, da se vime vname in žleza s tem poškoduje, smemo nekaj mleka izmolzti; vendar bomo to storili le, če je tako odredil strokovnjak. Da ne bo preveč mleka v vimenu že pred porodom, krav ob koncu brejosti ne krmimo preobilno.

Več italijanskih generalov se je vpisalo v novo republikansko fašistično stranko. Med njimi se nahaja tudi zadnji poveljnik mesta Turina general Adamo Rossi.

gefahrsicher beleuchten, heißt Unfälle verhüten. Hierzu finden anderweitig entbehrliche OSRAM-Lampen zweckgerechte Verwendung. Schon 15 u. 25 Watt genügen meist.

OSRAM
viel Licht für wenig Strom!

* Hrabro Spodnještajerc. Unteroffizier Richard Heimrath iz Cilli-ja je bil prvi iz tega tepega spodnještajerskega mesta, ki je dobil odlikovanje Eisernes Kreuz I. Klasse ter bil hkrati imenovan Feldwebel. Tovariš Richard Heimrath je bil v Cilli-ju tudi prvi, ki je takoj po osvoboditvi Spodnje Stajerske stopil v nemško oboroženo silo ter stoji že od zime 1941 na vzhodni fronti. Heimrath je danes nosilec odlikovanja za hrabrost in sicer krasijo njegova prsa: Eisernes Kreuz I. Klasse, Eisernes Kreuz II. Klasse ter še nadaljnja druga odlikovanja za hrabro obnašanje pred sovražnikom. Razen staršev, ki so v času tuje vladavine bili v Cilli-ju najbolj vneti sodelavci pri A. O., so vsi meščani mesta Cilli ponosni na tega svojega junaškega Parteigenossa in rojaka, ki je že v svoji mladosti stal med najboljšimi v usodnem boju za nemštvo.

* Smrtna kosa. V Marburg-u so preminuli: 81letna zasebnica Elisabeth Haller iz Angasse; v Brunnendorf-u mala Irena Korentsčitsch; v Herrenqasse 41letni šolski vodja Emil Kautschitsch; 20letni Viktor Bratschek iz Brunnendorferstraße 4; v Kärlnerstraße 66letna hišna posestnica Maria Faleskini roj. Ambrosch; 38letni delavec Johann Schirownik od Adolf-Hitler-Platza; 23letna delavčeva žena Maria Schumer iz Unterpulsgau; 24letni posestnik Jakob Petek iz Steinberg, občina Pettau; 63letna zasebnica Maria Ribitsch iz Unterwurz; 39letna posestnica Maria Menhart iz Kapell bei Mahrenberg-u; 71letni bivši mizar Vinzenz Poscheqar iz Burggasse 40; 60letni zidar Franz Perk, Hinter den drei Teichen; 83letni Jakob Hrasnik iz Burggasse

40; mali Rudolf Ständecker iz Wretzl-Roth-Gasse; 30letna Anna Kumer iz Windischfeistritz in mali Erwin Jesernik iz Gerichtshofgasse 2.

* Dodatna vzgoja šest do desetletnih otrok. Reichserziehungminister je v nekem odloku, namenjenem podrejenim mu šolskim oblastem, omenil, da zahteva razvoj vojne v mnogih primerih dodatno vzgojo predvsem šest- do desetletnih. Z ozirom na to je urad Reichsfrauenführung zaprosil ministra, da bi šolske oblasti omogočile udeležbo teh otrok pri popoldanskih otroških prireditvah in delih v otroških skupnostih. Minister je šolam priporočil, da se v mejah možnosti temu ugodni ter nadoknadi manjkajočo izobrazbo.

* Dobava dušik vsebujočih gnojil na Spodnjem Stajerskem. Uradni list Reichsnährstand-a objavila razglas urada »Chemie« o spremembi svojih odlokov 12/43 o ureditvi razdelitve dušik vsebujočih gnojil. Namesto dosežane polovice kakor je določena z odlokom z dne 31. maja 1943 prideta sedaj dve tretjini za razdelitev na razpolago, in sicer do 15. decembra 1943. To določilo velja tudi za Spodnjo Stajersko.

Tajna seja švedskega državnega zbora. Prihodnji ponedeljek se bo sestal švedski državni zbor. Takoj po otvoritvi se bo začela tajna seja. Na tajni seji bo vlada objavila neko sporočilo.

Novi podpredsednik Argentine. Argentinska vlada je izdala dekret, s katerim je bil dosedanjí vojni minister general Farrell imenovan podpredsednikom Argentine. Farrell je napravil doslej sijajno vojaško kariero. Vstopil je 4. junija v vlado narodnega zjedinenja ter bo ostal v Ramirezovi vladi tudi poslednji kot vojni minister.

Zogu zastoj časa na kraljevino. Glasom časopisnih poročil ki prihajajo iz Londona, je bivši albanski kralj Ahmed Zogu začel uvidevati, da čaka zastoj na čas, da bi ga Anglosasi postavili nazaj v Albanijo. Albanijo nameravajo Anglosasi v slučaju svoje zmage razdeliti med nekoliko več vredne zaveznike Jugoslavijo in Grčijo, zato sta pa razkralja Peter in Jurij v Londonu in Washingtonu veliko več vredna. Angleži pač nima o držav na razpolago, ki bi jih v slučaju zmage dali temu albanskemu poglavarju, ki je nekoč kot kralj Albanije sprejemal razen svoje visoke plače še podpore iz državne blagajne iz Rima in Beograda.

Roparji, zločinci in barbari. Kakor poročila list »Regime Fascista«, pripovedujejo ljudje, ki so pobegnili iz okupiranega ozemlja, da so Angleži in Amerikanci izropali cerkve, palače in muzeje. Po svojem radiu so obljubljali Italijanom svobodo, blagostanje in mir. Roosevelt je celo izjavil, da prihajajo Amerikanci kot prijatelji z velikanskimi zalozami živeža. Sedaj je pa krinka padla, in sovražnik je razkrinkan kot ropar, zločinec in barbar.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf. das gedruckte Wort 26 Rpf. für Geld-Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 13 Rpf. das gedruckte Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf. das gedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung des Angebotes 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft an der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu verkaufen

Verkaufe große Küchenkredenz, auch für Speisezimmer, um RM 360, J. Putschko, Marburg/Drau, Triesterstraße 57. 66-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisern Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Guterhaltener Jäger-Hubertus dringend zu kaufen gesucht. Anzufragen Trafik, Richard-Wagner-Straße 10. 41-4

Offene Stellen

Vor Einstellung von Arbeitskräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden.

Weibliche Hilfskraft, kinderliebend, für Haus- und Landarbeit zu Witwer, Nähe Marburg/Drau gesucht. Anschrift in der »M. Z.« Marburg/Drau. 43-6

Weineinkäufer und Kommissionäre für den Einkauf größerer Weinmengen werden gesucht. Angebote unter »Weine« an den »St. Gosp.« Marburg/Drau. 45-6

Kinderliebende Hausgehilfin oder Pflichtjahrmädchen dringend gesucht. Anscr. in der Verw. des »Staj. Gosp.« Marburg/Drau. 67-6

Friseur-Lehrmädchen wird gesucht. Friseurgeschäft Hauptmann, Marburg-Brunndorf, Stormgasse. 71-6

Magd, die etwas kochen und melken kann, wird per sofort gesucht. Anfrage bei Pfeifer, Kötsch Nr. 38. 69-6

Heirat

Fräulein, 30 Jahre alt, wünscht zwecks Ehe die Bekanntschaft eines Herrn bis 34 Jahre alt. Zuschriften unter »M.« an die Verwaltung d. »Staj. Gosp.« Marburg/Drau. 72-12

Baumeister, 40/170, in Marburg ansässig, wünscht zwecks Ehe mit nettem Fräulein oder junger Witwe in Bekanntschaft zu treten. Zuschriften mit Bild unter »Herbstzeitlose« an den »Staj. Gosp.« Marburg/Drau. 73-12

Hängt Ihr Herzenswunsch mit dem Besitz von viel Geld zusammen, dann spielen Sie jetzt mit in der 10. DEUTSCHEN REICHSLOTTERIE

Ziehung 1. Kl. 15. u. 16. Okt.

Wieder 480.000 Tretter mit über 102 Millionen RM Gewinne. Wählen Sie Ihre Glücksummer aus meinem Nummern-Angebot

759	11808	192938	290792
775	33271	199387	342474
11764	34935	282182	370624

Erwünschte Nummern anstreichen.

Angebot ausschneiden und einsenden. Ich (Name und Adresse)

bestelle nebst Ziehungsliste:
.../8 zu 3 RM .../2 zu 12 RM
.../4 zu 6 RM .../1 zu 24 RM

Falls vergriffen, bitte ähnliche Nr. Frisch gewagt ist halb gewonnen!

BRUNA STAATL. LOTTERIE-EINNAHME
GRAZ, HERDFENGGASSE 1
Telephon 10-32. Ganztägig geöffnet!

Wildkastanien

kauft wie alljährlich
Alois Arbeiter
Marburg, Draugasse 5

Diener

für Schloß Turnisch bei Pettau
sofort gesucht. Anträge an R. W.
LIPPITISCHE, Gutsverwaltung,
Turnisch bei Pettau. 62

Funde - Verluste

Im Zuge von Spielfeld—Marburg
wurden 3 Kleiderkarten, 2 Rau-
cherkarten, Lebensmittelkarten
sowie die Legitimation des St. H.
B. und Kennkarte am 26. Sept.
um 22.30 Uhr verloren. Der Fin-
der wird ersucht, selbe gegen
gute Belohnung wieder abzuge-
ben. Anschrift in der Verw. 74-13

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder —
Leichtmetall — Holz — ortho-
pädische Apparate, Leitblinden,
Gummistrümpfe, Bruchbänder
erzeugt und liefert das führende
Fachgeschäft F. EGGER, Banda-
gen und Orthopädie. Lieferant
sämtlicher Krankenanstalten und
Sozialinstitute Marburg/Dr., Mel-
lingerstraße 3 Achtung! Modell-
abnahmen für Prothesen und or-
thopädische Apparate finden we-
gen Personalmangel in Marburg
jeden Freitag ganztägig statt. 14

Tabak selbst erzeugen! Für
RM 4.— sende ich ein Sortiment
hervorragenden, auch in rauhe-
sten Gebirgsgegenden bestbe-
währten Qualitätstabaksamens
und Anleitung über Saat, Pflege,
Zubereitung, Portofrei. Deutliche
Anschrift erbeten. Angabe von
Adressen erwünscht. Sammelbe-
stellungen werden bevorzugt. Si-
chern Sie sich durch rasche Be-
stellung. Wiederverkäufer erhal-
ten Rabatt. Zahlung auf Post-
scheckkonto Wien 156.266. Han-
delsvertretung W. P. Neu-
schwendtnr, Völkermarkt,
Kärnten. 64-14

Braver Bäckerlehrling wird auf-
genommen. Bäckerei Franz Dokl,
Rast 66. 68-6

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

Nur bis einschließlich Montag:

ARZT AUS LEIDENSCHAFT

Mit:

ALBRECHT SCHONHALS,
HANS SOHNKER,
KARIN HARDT,
JOE STÜCKEL.

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Von Dienstag bis einschl. Donnerstag:

MAGDA SCHNEIDER,
WILLI FORST,
THEO LINGEN in

ICH KENN DICH NICHT UND LIEBE DICH

Für Jugendliche zugelassen!

REDIN NEUES Pulver für den
Wuchs und für
die Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erlöse
ZENTRALDROGERIE EMIL IDOR
66 Marburg / Drau, Herrengasse 33

A/Geb. Schuhe

von Nr. 30 bis 46

ALG Schuhe

von Nr. 36 bis 46

liefert

Paul Obereder, Schuhfabrik
Krainburg

78 Veldeserstraße 41

Leset und verbreitet den
»STAJERSKI GOSPODAR«!

Näherinnen, ausgebildete und an-
gelernte, werden aufgenommen.
Arbeitszeit 6 bis 14 Uhr. Kleider-
fabrik Heinrich Hutter, Thesen.
70-6

Bauinteressenten! Die Anfertigung
von Bauplänen, Kosten- u.
Massenberechnungen zum einrei-
chen um die Baubewilligung,
übernimmt Karl Koroschetz, Bau-
unternehmung in Packenstein
(Gorenje). 52-14

Bandagen aller Art, sowie Pro-
thesen erzeugt die altbekannte
Firma FRANZ BELA, Bandagist
Marburg/Drau, Herrengasse 5.
237-14

Am 9. Oktober wurde beim Au-
tobus in Cilli-Hagau ein Koffer
mit Inhalt Damenhut und 6 Glä-
ser, vergessen. Der Finder wird
gebeten, gegen Belohnung abzu-
geben bei Podpetschan, Cilli,
Feldgasse 6. 76-14

Aufruf

zur Meldung der in Haushaltungen beschäftigten Arbeitskräfte
in der Untersteiermark.

Auf Grund der Verordnung über den Arbeitseinsatz der
hauswirtschaftlichen Arbeitskräfte vom 15. August 1943 (Ver-
ordnungs- und Amtsblatt Nr. 25, S. 185) sind alle Haushal-
tungen, die eine oder mehrere hauswirtschaftliche Kräfte be-
schäftigen, zur Meldung bis 25. Oktober 1943 verpflichtet.

Die Meldung hat auf einem Formblatt zu erfolgen, das bei
den örtlichen Polizeidienststellen (Bürgermeisterämtern) und
Polizeirevieren im Stadtkreis Marburg/Drau erhältlich ist.
Nach Ausfüllung ist das Formblatt dem Arbeitsamt (Neben-
stelle), in dessen Bezirk die Haushaltung liegt, einzusenden.

Als hauswirtschaftliche Kräfte sind anzusehen alle in einer
Haushaltung ständig, mindestens 12 Stunden wöchentlich, mit
Hausarbeit beschäftigten Arbeitskräfte, Hausgehilfinnen, Ta-
gesmädchen, Halbtagsmädchen, Stundenfrauen (Bedienerinnen),
Pflichtjahrmädchen, hauswirtschaftliche Lehrlinge, Hausarbeits-
lehrlinge (Landwirtschaft), Haustöchter, Köchinnen, Zimmer-
mädchen (Jungfern), Wirtschaftlerinnen, Haushälterinnen, Haus-
wirtschaftsleiterinnen, Hausdamen und alle in der Kinder-
pflege in Haushaltungen tätigen Kräfte (Kindermädchen, Säug-
lingspflegerinnen, Kinderpflegerinnen, Kindergärtnerinnen,
Erzieherinnen).

Das Arbeitsamt kann von den anzeigepflichtigen Haus-
haltungsvorständen die Anzeige und das persönliche Erschei-
nen sowie von den Hausfrauen und den hauswirtschaftlichen
Kräften das persönliche Erscheinen durch Zwangsgeld
erzwingen.

Es wird außerdem darauf aufmerksam gemacht, daß die
nach Paragraph 3 (2) der zweiten Verordnungen über den Ar-
beitseinsatz in der Untersteiermark vom 12. März 1942 (Ver-
ordnungs- und Amtsblatt Nr. 66, S. 473) für Haushaltungen mit
Kindern unter 14 Jahren getroffene Ausnahmeregelung durch
die Verordnung über den Arbeitseinsatz der hauswirtschaft-
lichen Arbeitskräfte vom 15. September 1943 aufgehoben ist.
Demnach hat von nun an jeder Haushalt vor Einstellung
einer Arbeitskraft die Zustimmung des Arbeitsamtes einzu-
holen. 364

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen.

Im tiefen Schmerz geben wir die traurige Nach-
richt, daß unser liebster Sohn und Bruder

EDUARD MAIER

Grenadier

im Alter von 19 Jahren am 5. Juli 1943 an der Ostfront bei
Orel gefallen ist.

Ledineg, 12. Oktober 1943. 65

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab: Jakob und
Mathilde Maier, Eltern, Josef (dzt. im Felde), Valentin,
Franz, Friedrich, Brüder, und Juliane, Schwester.

Hart ist für uns das Bewußtsein, daß unser gelieb-
ter Sohn und Bräutigam

KURNIK FRANZ

Obergefreiter in einem Inf.-Reg.

im 30. Lebensjahre, an der Ostfront, am 9. September 1943
gefallen ist, und sein Leben für Führer und seine schöne
Heimat gab. 75

Tüfter Babno bei Cilli, im Oktober 1943.

Tiefbetrauert von seinem Vater FRANZ KURNIK u. seiner
Braut RESL.

Vom tiefsten Schmerz gebeugt, geben wir die trau-
rige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder,
Schwager und Onkel

ADOLF SILOWSCHKE

Grenadier,

im 21. Lebensjahre, am 5. September 1943, an der Ost-
front den Heldentod fand.

Ruhe sanft, denn nie werden wir dich vergessen!

Skals bei Wöllan, den 10. Oktober 1943. 77

Franz und Anna Silowschke, Eltern; Martin, Ferdinand, Jo-
hann, Josef, Anton, Dominik und Ludwig, Brüder; Fanny,
Schwester; Hedwig Silowschke, geb. Aristovnik u. Kathi
Silowschke, geb. Obertschkal, Schwägerinnen; Johann
Mescha, Schwager.

Jeder Betriebs- führer

soll das
Verordnungs-
und Amtsblatt
des Chefs der
Zivilverwaltung
in der Unter-
steiermark

lesen. Bezugs-
preis monatlich
RM 1.25. Be-
stellungen sind
an die Ge-
schäftsstelle
des Verordnungs-
und
Amtsblattes,
Marburg/Drau,
Badgasse 6
zu richten.

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!